

Bulgarai stumia serbus atgal

Paimtas Czernogorijos miestas Ipek

Bulgarai galbut rengeis išvyti francuzus iš Serbijos

BERLINAS, gruod. 8. — Oficialiai paskelbta, kad francuzų spēkos pietvakarinėje Serbijoj arti Vardar upės bulgarų liko priverstos pasitraukti.

Tuo pačiu laiku Černogorijoj liko paimtas miestas Ipek, 15 mylių nuo Serbijos rubežiaus. Suimta apie 1, 250 belaisvių.

BULGARAI ATAKUOJA FRANCUZUS.

ATHENAI, gruod. 8. — Smarkūs mušiai šiaurrytinėje Černogorijoj ir staigus bulgarų užpuolimas ant dešiniojo francuzų sparno, pažymėjo pradžią atsinaujinančio veikimo Balkanuose.

Miestas Ipek, didžiausis rytinėje Černogorijoj, puolė nežiurint smarkiausio černogorų ir serbų ginimosi. Jie turėjo pasitraukti užpildinėjami iš šono albanų būrelių.

Ar atnaujintasa bulgarų užpuolimas ant francuzų yra noru pastaruosius išvyti iš Serbijos ir priversti grįžti į Salonikus, dar peranksti spėti.

Taipgi nežinoma tikrai kur yra von Mackensen armija ir tas priduoja francuzams daug rūpesčio. Gal von Mackensen rengiasi užpulti francuzus ir vienu smarkiu užpuolimu nugrūsti talkininkus į Graikiją.

Iš Salonikų pranešama, kad 120,000 serbų pasitraukė į Albaniją. Dalis jų kariauja Černogorijoj. Maža dalelė serbų likučių yra dar pačiame pietvakariniame kampe Serbijos.

PARYŽIUS, gruod. 8. — Iš Athenų pranešama, kad 5 d. gruodžio francuzai atmušė bulgarus trijose vietose.

Padėjimas pasitraukusių į Albaniją serbų delei šalčių ir netikusių kelių yra labai blogas. Juos dar apsunkina 40,000 austrų nelaisvių. Dabar Albanijoj yra 100,000 serbų kareivių ir 20,000 pabėgėlių.

ANGLAMS TRUKSTA VANDENS.

BERLINAS, gruod. 8. — Padėjimas anglų Dardaneluose kassyk blogėja. Delei audroto žiemos oro negalima privežti maisto kareiviams ir jie labai kenčia delei stokos vandens.

PASKANDINO 6 AMUNICIJOS LAIVUS.

VIENNA, gruod. 8. — Austrų kariški laivai pradėjo valyti Adriatiko jūrą nuo italų laivų, vežančių amuniciją ir karės reikmenis serbams ir černogorams per Albaniją.

Oficialiai paskelbta, kad austrų laivynas paskandino 6 garlaivius, du greitus motorinius laivus ir kelis žeglinius laivus.

ISSPROGDINO AMUNICIJOS STOTIS.

LONDONAS, gruod. 8. — Smarkūs artilerijos veiksmai Belgijoj yra svarbiausias nuotikis vakariniame fronte.

Artilerija Helsos apygardoje sunaikino vokiečių apkasus ir išsprogdino dvi amunicijos stotis.

Kitose dalyse fronto irgi vien tik artilerija veikia. Champagne apygardoje padaryta kelių mažų kontr atakų, kurios atimta dalis pralaimėtų apkasų.

SUEMĖ JUROJE.

LONDONAS, gruod. 8. — Teutonų submarinos sugavo ant graikų laivo du anglų atstovus. Suimti pulk. H. D. Napier, buvęs kariškas palydovas Anglijos ambasados Sofijoj ir kapitonas Arthur Stanley Wilson, atstovas parlamente.

Nė vienas jų neturėjo su savim jokių svarbių popierių.

MANITON, Colo., gruod. 8. — Vienai vienas plėšikas įėjo į Bank of Maniton, užrakino saugiąją šėpą kasierių J. F. Campbell ir pabėgo su \$1,500 pinigų.

GRAIKIJA NIEKAD NEKARIAUS.

ATHENTAI, gruod. 7. — Graikijos karalius kaip įmanydamas spiriasi nuo dalyvavimo Europos karėje, į kurią net prievarta nori intraukti talkininkai.

Graikijai karė būtų pražūt, nes ką tik ji pergyvena dvi kari. Dalyvauti dar Europos karėje ir priegtam talkininkų pusėje, kurie iki šiol yra pralaimėjusiais, reikštų atiduoti savo šalį teriojimui prieš ir susilaukti Serbijos likimo.

Konstantinas tai permato ir purtosi nuo karės. Pasikalbėjime su Amerikos korespondentais, jis pasakė, kad Graikija pasiliks neutrališka ir niekas jos neintrauks į karę. Graikija pasiliks nepriugulminga. Ką ne darytų talkininkai, Graikija stengsis atsiremti žmoniškais budais, kol tik bus galima. Gi jeigu nebegalima bus spirties, ji nusiginkluos ir atsiduos likimui.

“Ką-gi mes kito galime padaryti?” — klausia karalius.

IS RUSIJOS.

PETROGRADAS, gruodžio 7. — Dvinsko apskrityje, tarpe Borskoy ir Illukstos vokiečiai smarkiai bombardavo rusų tranšejas. Ant upės Styr, pietuose nuo Rafalovka, prie Kozliniški kapinių vokiečiai buvo bepradėję ofensivą, bet likosi sulaukyti. Kitose vietose nieko svarbaus neatsitiko.

53 ŽUVO ANT LAIVO.

LONDONAS, gruod. 8. — Vokiečių submarina paskandino anglų laivą Umata. 49 žmonės išsigelbėjo, bet 53, manoma, yra žuvę.

PASKANDINTAS AMERIKOS LAIVAS.

RYMAS, gruod. 8. Viduržemio juroje arti Tobruk, Tripoli pojurinis laivėlis paskandino Amerikos kerosino laivą Communipaw.

Negauta jokių žinių apie įgulą, nė kieno buvo ta submarina.

ŠAUDE Į AMERIKOS LAIVĄ.

WASHINGTON, D.C., gruod. 8. — Suv. Valstijų kruizeris Des Moines esantis Viduržemio juroje praneša, kad didelis austrų pojurinis laivėlis šaudė į Amerikos pirklybinį laivą Petrolite, Viduržemio juroje, arti Krito salos. Vienas jurininkas sužeistas.

Platesnių žinių truksta. Jei laivas bandė pabėgti, tuosyk nesutikimų su Austrija nekils, bet jeigu to nebuvo, tuosyk iš Washingtono gali vėl pasipilti protestai ir prieš Austriją.

WASHINGTON, D.C., gruod. 8. — Valstybės sekretorius Lansing atsakė ant Vokietijos reikalavimo priešauščių reikalavimo atšaukti Boy-Ed ir von Papen.

Atsakyme pranešama tik, kad jie yra negeistiniai delei jų veikimo. Joki smulkesni faktai ar apkaltinimai nepaduodama.

SPRINGFIELD, Ill., gruod. 8. — Gaisras kilęs Bonton Store sukėlė paniką sankrovoje ir pridarė nuostolių už \$200,000. Iš žmonių niekas nežuvo. Nukentėjo ir Savoy teatras ir kiti namai.

Tuo pačiu laiku keturiuose kitose vietose irgi kilo gaisrai. Spėjama, kad tai yra padegimai.

STREIKAS KARŠ REIKMENŲ DIRBTUVEJE.

SHARON, Pa., gruod. 8. — Pannedėlyj sustreikavo 900 darbininkų Driggs-Slabury Ordinance Corporation dirbtuvėj. Streikuojančių tarpe yra 100 mašinistų. Kompanija pasakė prieš darbininkus lokautą. Dirbtuvė turi karės užsakymų už \$30,000,000.

PASKANDINO FRANCUZŲ SUBMARINĄ.

VIENNA, gruod. 8. — Oficialiai karės ofisas paskelbė, kad austrų kariškas laivas arti San Giovanni di Medua, Albanijoj paskandino francuzų pojurinį laivėlį Fresnel. Du oficeriai ir 25 jurininkai paimti nelaisvėn.

Neoficialiai pranešama, kad austrų kariški laivai plaukioja ten, kad neleidus pagelbėti serbams ir černogorams per Albaniją ir Černogoriją.

VOKIEČIAI PASITRAUKĖ ATGAL.

Bijosi polvinių Yser apygardoj.

PARYŽIUS, gruod. 8. — Belgų oficialis pranešimas sako, kad vokiečiai Yserio apygardoj apleido daugybę priešakinių pozicijų bijodamies didelių potvynių.

TRIS MERGAITES NUSKENDO.

PARK RAPIDS, Minn., gruodžio 8. — Besičiūzinėjant ant Boot ežero, trys mergaitės G. Hughes ir seseris Knights, įlūžus ledui nuskeno. Vienas vaikinai išsigelbėjo.

AGENTINA PIKTINASI ANGLIJOS DARBIAIS.

Kallina, kad anglai Montevideo paverė į savo laivyno stotį.

BUENOS AIRES, gruod. 8. — Argentinos respublika labai pasipiktino Anglijos užgriebimu Argentinos laivo Presidente Mitre. Sakoma, kad tas laivas yra paverstas į pagelbinį kruizerį ir yra Montevideo porte, Urugvajuje, kur anglai pasidare savo laivyno stotį.

Parlamente užrubežinių reikalų ministeris apkaltino Angliją peržingime neutrališkų šalių teisių. Argentina protestavo prieš laivo užgriebimą, bet protestai nieko negelbsti.

Atstovai irgi smarkiai peikė Anglijos taktiką ir norą viešpatauti juroje, taipgi ir sulaužymą Urugvajaus respublikos neutraliteto.

DAR DAUGIAU ISVAŽIUOJA.

NEW YORK, gruod. 8. — Šiandie laivu Fredrick VIII išvažiuoja 25 Fordo “taikos misinieriai ir žurnalistai.”

ŽEMĖS DREBĖJIMAS

CAIRO, Ill., gruod. 8. — Vakar po piet 12:45 buvo jaučiamas žemės drebėjimas. Drebėjimas tęsėsi 1½ minutės.

MEMPHIS, Tenn., gruod. 8. — Visas miestas ir apilinkė sudrebinti žemės drebėjimu vakar po piet (12:40).

LOUISVILLE, Ky., gruod. 8. — Vakar ryte buvo jaučiamas lengvas žemės drebėjimas.

Sustreikavo Erderheimer, Stein ir Co. rubsiuviai darbininkai.

WASHINGTON, D. C., gruod. 8. — Vakar prez. Wilsonas perskaitė kongresui savo ilgą metinį raštą. Jis prašo kongreso padidinti armiją ir laivyną, išnaikinti vidurinius priešus, pakelti mokesčius, kad padengti didesnes išlaidas ir išpildyti prizadus Philipinams. Jis savo rašte patelmija, kad galbut Amerika bus priversta kariauti pabaigoj Europos karės.

SUSAUDĖ 300 BULGARŲ.

LONDONAS, gruod. 8. — Iš Amsterdamo pranešama, kad vienam bulgarų pulkui liepta buvo eiti į Gallipoli pusiasalį, bet jis atsisakė tai padaryti. 300 pasipriešinusiųjų kareivių likę sušaudyti.

PETROGRADAS, grd. 8. — Duma turėjo būti seniau sušaukta, bet caras atidėjo sušaukimą, nes biudžetas esą dar neišdirbtas. Dumos sušaukimas atidėtas neaprubėžiant laikui.

Baisus paveikslas yra besitraukiančios, artilerijos apsaugomos, armijos, bet baisus yra ir artilerijos traukimas, kuomet ušvių užkrūptai, ji turi būti greitai perkelta kiton vieton, ar atakoje, kuomet reikia greitai išvežti kanuolės, kad jos nepatektu priešiui. Paveikslėlis parodo besitraukiančią rusų artileriją.

Mūsų Pabėgėliai

PABĖGĖLĖS LAISKAS.

Nors bemaž kiekviename "R. G." numeryje randame žinelių apie mūsų pabėgėlius, bet tai labai mažai, o juk šiuo metu jų iškėlė iš Lietuvos šimtai tūkstančių. Vargsta po plačius Rusijos kraštus ir kenčia visokią vargą-skurdą, turbūt, nenori nei kitiems skelbti savo vargą. Žinoma, svetimame krašte nėra kam pasiskųsti, nes tankiausiai pasijuokia iš savo vargo, todėl, kad tu esi pabėgėlis svetimame krašte ir po svetimomis kojomis. Per pusmetį laiko keliaujant po Rusijos miestus teko daug matyti ir priarti, ko šiuo laiku visko negalima ir apsaityti.

Vyrams pabėgėliams šiuo sunkiu metu daug lengviaus, negu vargšems moterims su mažiukais, o tokių labai daug yra, kurių vyrai karės lauke, o jos vienos pačios vargsta su mažiukais. Gerai, kur yra savųjų komitetai ar būreliai, kur galima pasiklausti patarimo, bet tie mažumoje miestų tegalima rasti, bet pakliuvusi tarp svetimųjų, tai dėl niekniečio bėgiok maldaug daugybę kartų. Vyras visur greičiau pritelpa, o moteris išgirsi, kad "boba lando." Užtat moterų su mažiukais daugiau ir žūna...

Pakenčiamas dar vargas buvo šiltu vasaros metu, nors nuo šilumos ir nešvarumo, kur daug pabėgėlių sukimšta vienoje vietoje ar kambaryje, visokios ligos, — bet kas dabar bus besieriantinai šaltai žiemai? Juk retas suskubo bėgdamas pasigriebti kokią drapaną.

Daugybė teko matyti — tik visa manta, kas ant nugaros.

(Cenzūros išbraukta)

jo valioje ir galėje.

Dar turū priminti, kad Baltijos pabėgėliams daug sunkiaus Rusijoje, negu Lenkijos pabėgėliams: mūsų — Baltijos pabėgėlius rusai gyventojai dažniausiai skaitė kažkokiais neužsitikimais žmoneimis? Ne, kurie namų savininkai, kaip sužino, kad iš Baltijos, tai ir į namą nenori priimti, o jei ir gausi kokį Smolensko ar Penzos šlapia vištininką, tai atluos šimteriopai, negu verta. "Sąžiningieji" ir vandens nenori duoti: atsuka pompų kranus, arba uždaro. Laimingi, kurie moka kiek rusų kalbos; o be kalbos ir skatiko turėdamas negali duonos kąsnio nusipirkti. Ypač teko daug matyti latvių moterų, kurios su ašaromis skundžiasi, kad negali valgio nusipirkti, negalėdamos susikalbėti.

(Cenzūros išbraukta)

Čia, rodos, ir vargas lengvesnis ir vėjelis meilūs ir šiltesnis! O mūsų varguolių tenai niekas nelaukia. Mes tenai kentėdami visokią skurdą, turime prisiklausyti visokių užmetinėjimų...

Domicelė Ličkunienė.

VOLOGDOJE lietuvių pabėgėlių nors nedaug beliko, bet ir apie juos reikėtų Centraliniam Lietuvių Komitetui atsiminti, labiausia apie mokinius lietuvių. Jų tėvai mažai tepelno, patįs neturi nei kuo apsilvilti, apie vaikų mokslą negali rūpintis. Tuotarpu gailla laiko dykinėti. Vietiniam Komitete lietuviai neturi savo atstovo, todėl apie lietuvių nedaug teatmenama. Kita tauta pabėgėlių vaikams duodama knygos ir drabužiai, lietuvių gi ne, nors jie gal užvis labiausiai daiktų reikalauja.

Bažnyčia pas mus nauja, kunigu, trys: ivetinis klebonas ir du pabėgėlių. Pamaldos visos atliekama lenkiškai.

M. Vaišv.

ROSLAVLIS. Jau antras menūo, kaip aš apsigyvenau Roslavlyje, bet tik nesenai man pradėjo geriau eiti. Roslavlyje pabėgėlių daug, ypatingai lietuvių, iš Grondno ir Vilniaus gubernijų pilni pakraščiai. Vargybas brangus, taip pat kaip Rygoje. Tikslai arkliai pas mus pigūs. Arklių su visais ralais galima gauti už 12 rublių, nes arklių čia daug vaikšto palaidų po laukus. Pievų mažai, tai pririja smėlio ir sprogsta. Pabėgėliai šalsta naktimis ant lauko, nes butų nebegalima gauti; visi kimšte prikimšti. Naktis šaltos po 6—8 laipsnius šalčio. Daugybė pabėgėlių, ypatingai vaikų miršta. Skurdu žiūrėti į žmonių vargą ir sunku ką bepapelbėti.

Pov. K. K.

JURJEVE, matyti nemažai lietuvių pabėgėlių. Malonų būtų, kad nors retkarčiais čia būtų sakoma lietuviškai pamokslėlis, tuolabjaus, kad rodo ir kunigo lietuvių čia esama.

L. Rad.

EUPATORIOJE (Kryme prie Juodyjų jūrų.) Pabėgėlių yra apie 150. Žada ir daugiau atvežti. Valgomieji daiktai nebrangūs. Žemė puiki. Sodiečiai gyvena pasiturinčiai. Laukus dirba jaučiais ir kuprunariais. Dabar čia baigia vesti geležinkelį iš Simferopolio. Gyventojai — totoriai ir karaimai (žydai). Oras šiltas. Tik dabar kiek atšalo. Šiaip jau visuomet vasara. Jura čia pat.

St. J.

VITEBSKAS. Atvažiuojančių pabėgėlių skaitlius paskutiniame laike žymiai sumažėjo. Del brangenybės ir kitokių priežasčių dalis pabėgėlių nori grįžti atgal į savo tėvynę arba važiuoti kitur, vienok geležinkelis veltui pabėgėlių nebeveža. Viena Vitebsko katalikų bažnyčia vadinasi šv. Antano (viduryje miesto), o kita — šv. Barboros (priemiestyje).

(Cenzūros išbraukta)

Dauguma pabėgėlių katalikų tai lietuviai, tik daugelis jų sulenkėję. "Lenku" save vadinai ir tik lenkiškai šneka šv. Barboros bažnyčios zakrastijonas Kopustas.

Mieste liko paskelbtą cukraus kaina: kietojo 22 kap., o smulkiojo 18 kap. svaras, tik dėja, jo čia negalima gauti pirkti.

Mieste matyti prie įvairių darbų (daugiausia kariškų) daug austrų nelaisvių. Kai kurie iš jų dirba ir miesto pakraščiuose prie daržovių sudorėjimo. Ir žydai prie didesnių darbų pradėjo jais naudotis. Moka po 30 kap. į dieną, bet iš to jau turi patįs nelaisviai pramisti.

Kaikurie austrai pradėjo dirbti iš aliumijo žiedus, kuriuos noriai perka mūsų kareiviai po 25—35 kapeikas.

Iš Vitebsko šiomis dienomis emė važiuoti Mogiliovo gub. daug Lietuvos mokytojų, kur gavo vietas.

Bj.

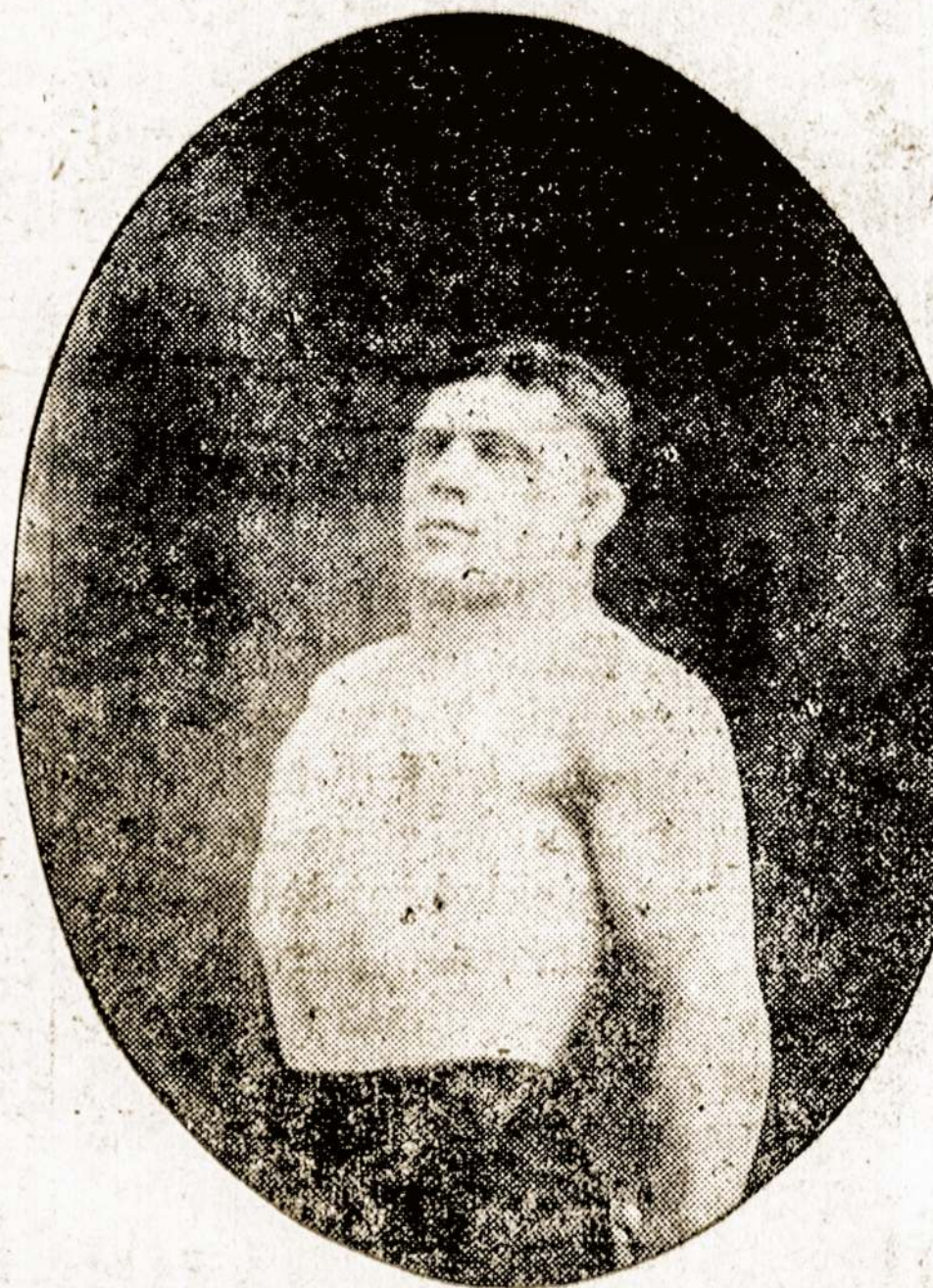
MINTAUJOJE, anot "J. V." gyventojų liko nedaug. Dalis miesto sudeginta, daug namų sugriauta. Gatvių pavadinimai...

kalbomis. aplinkiniai gyventojai atveža duonos, pieno, mėsos; truksta cukraus, grietenės, žiūalo. Esą sušaudyta 11 Mintaujos gyventojų, kad norėję bėgti Rygon.

DUBELNE tam tikra komisija apkainuoja dabar nuostolius, padarytus vilų ir butų savininkams ir nuomininkams del karės priežasties. Namų...

savininkai šaukiami komisijon pas pajurio policmeisterį pasitarti apie nuostolius.

Iš Baltijos krašto, anot "Riž. Ut." liepta išsikraustyti visiems atleistiems pastaruoju laiku nuo tarnystos valdininkams. Liepta išvažiuoti Sibiran Asarui, buv. red. "J. D." "Lapa" ir "J. Vahrds" redakcijos sąnariui.

DIDELES IMTINES

Įvyks rytoj, Gruodžio (December) 9 d. 8 val. vak. ADENT Hall, S W kampas 38-to Pl. ir Kedzie ave. Imsis Juozapas Bancevicius, nuo senai žinomas lietuviams ristikas (championas) — su vs. Victoru Soldat, sunkios vogos ristikui. Abart to dar imsis Ben. Stepauski su Dick Star ir Otto Prapotnik su M. Jankaitis. Visos trys poros imsis galutinai. Įžanga 25c ir 50c ypatai.

Dovana nuo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KALENDORIUS 1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviui dar neturėjo, nes nebuvo kas gali tokį įsileisti. Greta įdomiai parinkti reikalingi kalendorių žiniai, jame yra kelios istorijos, kuriuose telpa įvairūs labai nadingi patarimai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, higienos, drągijimo gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendorius rasit straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršalais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieriaus, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visose lietuviškuose knygynuose. Todėl reikalaukite jo. Jėl negautumet pas savo knygų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės: A. B. Strimaitis

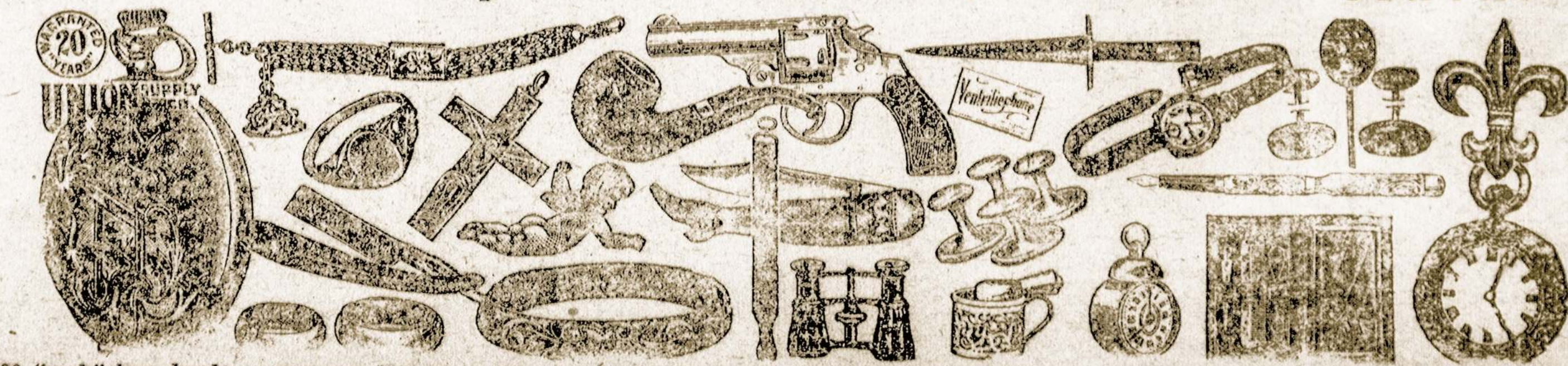
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

10,000 Fonografų bus duodami DYKAI kiekvienam del Kalėdų

Kad supažindinti ir apskelbti visur mūsų naujausius 14 K. auksinius, 20 metų gvarantuojamus laikrodžius, mes padarome šį didelį pasiūlymą ir kiekvienas, kuris nupirks laikrodėlį nuo mūsų dabar, prie to dar gaus fonografą DYKAI, kuris gražina visokius rekordus ir taipgi Columbia ir Victor. Jeigu jus nori, nadoles mūsų pasiūlymą, tai prisistykite mums šį apgarsinimą ir 25c "depositi" taip kad mes žinotume, jog jus tikrai norite pirkti, ir mes tuojaus prisistysim jums labai puiku 14K. auksinį laikrodėlį, vyrišką arba moterišką, trejopais viršelais, su geriausia masinerija, už kurį mūsų specialė žema kaina yra \$6.75, ir prie to mes duosime jums fonografą dykai, taipgi puikų lencingėlį. Kuomet laikrodėlis ir fonografas bus atnešti į jūsų namus, ir jeigu jie jums patiks, užmokėsite tikusią sumą. Šie laikrodžiai gvarantuojami ant 20 metų ir per tą laiką mes taisome arba apmainome ant kitų dykai. Reikalaujama tikslai prisistintimas 25c kaštų prisistintimo. Ne užsiganėdinusiems mes sugrąžinam pinigų. Iš Kanados visi pinigai turi būti pristigti iš karto. Pristysk savo orderį tuojaus, kuomet mes turime daug fonografų. Adresuok šiaip: Hammond Sales Co., Dep. 235, St. Louis, Mo.

\$100.00 "Cash" Dykai 21-Akmenų Auksinius LAIKRODĖLIS TIKTAI \$6.65

\$100.00 "cash" bus duodama per mus bile kam, kuris prirodys, kad kiti pardavinėjo šiuos tikrus 21 akmenų, 14K auksinius gvarantuojamus ant 20 metų laikrodžius, pirm mūsų pasiūlymo už \$6.65 ir davė 35 dovanas DYKAI. Kad supažintins ir išskleids visur mūsų tikrus 21 akmenų laikrodžius, mes padarom šį pasiūlymą, ir kiekvienas prisistintantis mums šį apgarsinimą ir 20c "depositi" apturės tuojaus nuo mūsų per krasą arba expressą del peržiūrėjimo mūsų tikrus 21 akmenų, 14K auksinius laikrodžius su gerais viršelais, puikiai išrežytiems, gvarantuotais ant 20 metų, ant kurių mes nužeminome kainą iki \$6.65, ir prie šio laikrodėlio mes duosime šias 35 dovanas absoliutiškai DYKAI. Puikus lencingėlis, 32 kalibro revolveris "model", pypkė, ventriliophonas, peilukas, rasomoji plunksna, būdininkas, brivia, puodukas, šepetys, puikus operos žiuronas, kryželis, žiedas, branzalietas, šliubiniai žiedai, graži laikrodėliui spilkutė, puikus branzalietinis laikrodėlis, kaimas spilka, spinkos mankietinis, spinkos kalnietinis, ir kiseniniai veidrodės su šukom. Kuomet laikrodėlis ir šios 35 dovanos bus atneštos į jūsų stuba ir jeigu jos patiks jums, tuomet užmokėsite tikusią sumą. Šie laikrodžiai yra gvarantuojami ant 20 metų ir per tą laiką mes taisome arba permainome ant naujų dykai. Reikalaujama tik 20c prisistintimui laikrodėliui ir dovany. Del nežiganėdinimų mes sugrąžiname pinigų. Jeigu jus norite turėti gerą laikrodėlį, tai pirkit 21 akmenų 14K auksinį gvarantuotą ant 20 metų laikrodėlį. Iš Kanados visi pinigai turi būti pristigti iš karto. Pristysk savo orderį tuojaus. Adresuok šiaip: Hammond Sales Co., Dep. 235, St. Louis, Mo.

Svarbus Pranėsimas Biznieriame Chicagoje ir jo Apieilinkėse

1916 metų Kalendorių pavyzdžiai, vietinių ir importuotų išdirbių, jau yra gauti. Mes turim gražiausius kalendorius, didžiausį pasirinkimą ir labai pigiai. Palaukite su užsakymu kalendorių: Mūsų atstovas apsilankys pas jus su sėmpeiais, jei parašysite mums atvirutę. NAUJIENOS, 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Kiekvieną nedėdienį nuo 9 ryto iki 7 vakarė.

Kaledu Dovanos Dykai!

TAUPLYK

Armour'o Muilo Vyniojamą ir box'ų priešus, (frontus)

Tauptyk vyniojamą popierą nuo Lighthouse Falla, Pumex ir oxL priešus nuo Lighthouse Washing Pauderu, Flotihhouse CleiyiMroy Wood Tar Muilo ir priešakinius labelius nug p. y laumilant anser kenas turintis raudoną žvaigždę. Jie ermainomi antP- Ibio daug puikių premijų.

Atsimink: — Jos nėra pirklybos stampos Armour'o muilo vyniojamoji popiera yra tik tiek verta. Ateik į Armour'o Muilo išdirbimo premijos kambarius ant 31 Place ir Benson St. Chicago. 11567 So. Michigan Ave. Kensington arba 9213 Baltimore ave., South Chicago ir peržiūrėkite mūsų didelį rinkinį reikalingų ir puikių premijų. Dauguma yra tinkami del Kalėdinių dovanų

Armour's

\$26,800,000.00

Suviršum depozitų turi dabar didžiulis Valstijos Bankas-State Bank of Chicago

uo jo isteigimo 1879 metuose, tasis bankas nuolatos augo taip, kad šiandie jo kapitalas ir atsarga yra daugiau kaip keturi milijonai aštuoni šimtai septyniolika tūkstančių dolerių — \$4,817,000.00.

Be 36 tūkstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigų šiame banke, čia jau sudėta Suviennytyjų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicagos miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rupi saugumas jų pinigų, tegul pasideda šitame banke. Daug lietuvių yra pasidėjusių čia savo pinigų, ir džiaugiasi. Atėję bankan klauskite Mr. Lalis.

Bankas moka 3%. Aldaras nuo-9 ryto iki 3 val. po pietų; Subatomis iki 2 val. po pietų. įsidomėkite adresą

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington Sts. prieš City Hall.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Mūsų korespondentų Pranešimai.

CINCINATI, O.

Šiame miestelyje lietuvių kaip ir nėra. Tiesa, kelios atskiros šeimos gyvena čia jau apie 20 metų. Tačiau savo veikimo jos neparodė. Butų tai geistina, kad į šį miestelį atsilankytų (?) daugiau lietuvių. Laikui bėgant čia gali pasidaryti skaitlinga lietuvių kolonija.

Vienas džiugina mane, tai stoka tautiškos karčiamos ir bažnyčios. Mat cincinnatičiai, šiaip ar taip, blaivūs žmonės. Su darbais, kiek patyriau, čia nėra bėdos. Ypač rubsiuvių darbai eina gana gerai. Kiti sako, kad čia dirbama Chicago rubsiuvių darbas. Reikėtų vietos uniijistams pasirūpinti ir iširti tą dalyką. Mes turime gelbėti Chicago draugus, nes rytoj jie ateis mums į pagalbą. J. D. Bendokaitis.

MARYVILLE, ILL.

Kaip visur, taip ir pas mus bandoma užkenti socializams. Nors pas mus nėra "vyčių," bet darbai perdėm vytiški. Pavyzdžiui, 20 d. lapkričio mūsų fanatikai pasirodė, kad jie moka vartyti juodąjį darbą neprasčiau už profesionalius klerikalų begėdžius. Mat kalbamame vakare buvo parengta vietinės socialistų kuopos pasilinksminimo pasilinksminimo vakaras. Tuli fanatikai, matyt iš pavydo norėjo pakentk parengtam vakarui. Susijoję ant šalygatvio jie stengėsi atkalbinėti kiekvieną, kuris ėjo į svetainę. Tačiau jų pastangos davė jiems tiek naudos, kiek ano sutvėrimo "kalba" į mėnulį... Vos tris tamsias moterėles spėjo pertikrinti. Socialistų gi vakare žmonių buvo pilnutėlė svetainė.

Bet del tų kelių fanatikėlių neišmintingo darbo būtų pusė bėdos. Prie jų tečiau prisidėję kai kurie ir socialistų, teisingiau sakant — pabėgėlių. Čia tai jau reikia stebėtis, kad tie žmonės, kurie dar taip neseniai skaitė save darbininkų reikalų apgynėjais, ėmė ir prisidėję prie tų fanatikų. Ir vėl jie liko šio netikusio surėdimo palaikytojais — vergais. Bet jų nėra ko gailėtis: jiegi jie būtų buvę tikri socialistai, tai jie nebūtų grįžę pas anuos fanatikus. Aš sakėčiau, kad kuopai dar geriau, kuomet ji pasiliuosavo nuo panašių gailių.

Mūsų miesto lietuviai, ypačiai moterėles, mėgsta plakti viens antrą... liežuviais. Prie ko nors rimtesnio, prie visuomeniško darbo jų nematysi, bet prie "hobiškų" žinių nešiojimo tai daugelis dirba kiek gali. Daugelis vietos lietuvių, rodos, skaito laikraščius, kiti net pirmiejiškus, bet to negero įpročio vis dar nepameta. Maryvillečiai, kada mes susiprasime?

Surgulis.

MANCHESTER, N. H.

Lapkričio 27 d. šio miesto draugijos parengė ferus. Visas pelnas skiriama naudai nukentėjusių Lietuvos gyventojų. Ferai davė labai geras pasekmes: pelno bus virš 200 dolerių.

Už tokį nepaprastą pasisekimą vietos lietuviai turėtų pir-

200 Stampu dykai su \$500 pirkimu ir dvigubos stampos už visus pirkimus virš \$500 Kiekviena diena yra dvigubu stampu diena nuo dabar iki Kaledu

Su \$500 pirkimu mes duodame puikią dresių formą jaigu jus nenorite stampu

Pradedant nuo Subatos mūsų krautuvė bus atdara kiekvieną vakarą iki Kalėdų.

ATKINS and FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.

Pirkite savo Kalėdinius pirkimus čionai. Užsimoka. Mūsų kainos yra žemos.

Daugiausia Lietuvių perka čionais Kodėl jus ne?

ma padėkavoti p. M. Rasteniui ir keliems kitiems. Ypač p. Restenis daug laiko ir spēkų aukavo. Tebuna jam garbė! Belgi ir tame prakliniame darbe pasirodė juodos pusės: ai kurie blogos valios žmonės pradėjo vartyti agitaciją, kad žmonės neremtų rengiamus ferus, bet jų agitacija nuėjo vėjais. Matyt žmonės moka atskirti judosystę nuo pasiŕventimo.

Tik ve kas stebėtina. Tuli vietos biznieričiai davė savo biznio paskelbimus, bet dabar nenori užmokėti! Argi tai geras darbas? Juk tai atitraukimas duonos kėsnio nuo badaujančių burnos! Gėdikitis. Juk ir jūs patį tik iš darbininkų darote sau pragyvenimą. Kaip jums patiktų, jei viena graži diena jie pasakytų jums: nebepirksime jūsų tavoro! Jūsų aktyvumė, kad tai boikotas ir stengtumėtės tokį patraukti atatsakomybėn. O kasgi jus patrauks atsakomybėn, už tokį negražų pasiėlgimą?...

Pas mus keli "uolūs" socialistai, kurie vietinę socialistų kuopą buvo privarę arti grabo, dabar darbuojasi klerikalų abaze. Bet ir ten jų darbas panašus miegojimui. Sia lau.

ST. CHARLES, ILL.

Lapkričio 28 d. pas mus atsilankė M. X. Mockus. Jisai kalbėjo apie Bibliją ir joje esančius nenuoseklumus. Žmonės su alida klausėsi jo išvaidžiojimų. Tik kažin kas buvo atnešęs tris žvėdų tikėjimo (?) apgynėju. Jie mat norėjo parodyti "savo mandrumą" ir išardyt kalbamas prakalbas. Jiems tečiau tai nepavyko, nes atėjęs dėdė atvėsinio jų įkaičiusius jausmus. Taigi vargšai turėjo nutilti. Labiausia atsižymėjęs tuose savotiškuose "manevruose" yra tulas B. E. Jis netik salėje rodė savo plačią burną, bet ir ant rytojaus pludo kiek galėdamas ir kalbėtoją ir rengėjus. Net teismu grasino... Matote koks karžygis!

Gaila, kad katalikų dvasiškija ir per du tukstančių metų negalėjo išmokyti savo pase-

kėjų nė to paprasčiausio žmoniškumo, kuris būtinais reikalingas norint gyventi tarpe kultūristų žmonių.

Žmonių kalbamose prakalbose atsilankė daug, nors oras buvo labai negražus.

A. J. Valenta.

SIOUX CITY, IOWA.

Margumynai.

21 d. lapkričio vietinė L. T. M. D. D. surengė teatrą. Lošta dvi komediji: "Velnias ne bo ba" ir "Martytė vargonininko dukte." Aktoriai atliko savo roles gerai. Labiausia pagirima užstarnavo lošėjos B. Stukanaitė, R. Popevutė ir F. Stukanaitė. Neblogai pasakė monologą "Amerika" J. Strolis. Programui pasibaigus buvo šokiai ir skrajojanti krasta su išlaimėjimais. Laikraštį "Laisvė" laimėjo p-lė R. Papevutė.

Lapkričio 27 d. buvo vienoje lietuvių šeimynoje krikštynos. Nestokavo, žinoma, alaus ir degtinės. Na, o nusimylėję svečiai ėmė viens kitą sveikinti kas koja, kas pagaikščiu. Pasėkmėje J. Katinas liko nugabentas ligonbutin ir tuojaus mirė. O jo keturi draugai uždaryti už geležinių krotų. Laikas būtų mesti tą prakeiktą girtuokliavimą. Krikštynos kelta katalikų šeimynoje.

Lapkričio 28 d. — Parapijų extra susirinkime svarstyta bažnytiniai reikalai. Rinkta trustisai. Parapijonis buvo išrinkę naujus. Bet kunigėliui nepatiko nauji. Jis norėjo, kad pasilikyt senieji. Mat, pasak kunigo, su senaisiais jisai sutinkas, o naujieji nori taip daryti, kaip jiems patinka. Na ir kilo nesupratimai tarp jagamasčio ir parapijonų. Jagamasčelis pradėjo naujus trustisus šmeižti, parapijonis už juos stoji, ėmė kritikuoti kunigo pasiėlgimą. Kunigui priėšio blogai. Jisai jau rengėsi apšėisti parapiją. Tuomet nuolaidesni parapijonis pabugo ir atsisprase kunigo. Kunigas pasiliko. Pasiliko ir senieji trustisai. Tolimas Neptunas.

NEBO
GERIAUSI KORKOS GALAIS CIGARETAL
YPATINGOS KALĖDŲ DOVANOS UŽ
Nebo Kuponus ir bakselių viršelius. Taupykite juos.
Nebo baksuko viršai kiekvienas vertas pusę cento pinigais. Tie viršukai turi pilną vertę prie gavimo dovanų.
Piniginis Kuponas kožnam bakse.
Reikalaukit Katalogo Dovanų.
NEBO DEPARTMENTAS
95 First Street, Jersey City, N.J.
P. Lorillard Co., Inc., New York City. Est. 1760.
Emerson Phonograph. 500 coupons

HOT SPRINGS, ARK.

Šitas miestelis randasi tarpe didelių kalnų. O iš tų kalnų į pakalnes bėga karštas vanduo. Taigi ir vardas miesteliui todėl duotas Hot Springs.

Čia randasi didelės to karšto vandens maudynės. Taigi šie daugelis ligonių važiuoja gydytis. Sveikatos jieškantis buna visoki: be kojų, be rankų, neregiai, reumatikai ir pilvoti, kurie šiaip nesiskaito ligoniais, bet už pilvo nemato savo kojų.

Kiekvienas jų nori išgyti. Neregis geidžia paregėti, be rankis laukia bene išdigs ranka, raisas — bene pagis taipgi, o pilvotasis, kad pilvas sumažėtų. Geriausia išgroja pastarasis. Ba mat gerai išsiprakaitavus lašinius kašose vietose, pilvas ir sumažėja.

Ligonis.

CIDER RAPIDS, IOWA.

Girtuoklystė mūsų miestelyje žydi. Kai kurie mūsų žmonės per nedėlią taip ištrokšta, kad sulauke subatos ir nedėlios stengiasi užgesinti tą savo troškulį. Žinoma, gesinant visai patitinka: kai kada ir nosį pakliudus...

Štai neseniai mūsų miestelyje keli vietos fanatikėliai norėjo "persitikrinti" — žinoma, ne be skystimėlio... Tik jų nelaimei paspiainiojo dėdė ir carsuoliai atsidurė šaltojo.

Laikas būtų mūsų broliams susiprasti ir sunaudoti tuos pinigus kam nors naudingesnui, negu svaiginimui savo proto.

F. K. Raciunas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily, including Sunday, by
Lithuanian News Publishing Company.
Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Canal 1506.
Entered as second-class Matter March 7,
1914, at the Post office at Chicago, Ill., un-
der the Act of March 3, 1879.
Terms of subscription:
In Chicago, by carriers, per week 12 cents;
by mail, one year \$6.00. Outside Chicago,
by mail, one year, \$5.00.
Sunday Edition ("Nedėlios Naujienos")
yearly subscription \$2.00; 6 months \$1.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
Eina iš Chicago kasdien ir nedėlidienais.
Laidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kainos:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų
savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje me-
tams \$6.00, pusė metų \$3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusė metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00

"Nedėlios Naujienos":

Metams \$2.00
Pusė metų \$1.00
Pavienis "Naujienų" numeris 2c: "Nedė-
lios Naujienų" — 5c.

Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St.
Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

UNIŲ VIRŠININKŲ ARESTAI.

Kaip skaitytojai jau žino, Chicago policija pereiną subatą padarė didelę medžioklę ant vietinių unių viršininkų. Valstijos prokuroras Hoyne apkaltino penkiasdešimt keturis tu viršininkų įvairiuose kriminališkuose nusidėjimuose, ir dabar taisoma "jury" jiems teisti. Šeši apkaltintųjų unių slapstosi, kiti užstatė kaucijas ir tapo paliausoti.

Valstijos prokuroras tvirtina, kad apkaltintieji unių vadovai vartoję visokius nelegališkus būdus savo asmeniškam pasipelnymui ir kovai prieš darbininkų samdytojus. Jie buvę, grasindami streikais, reikalauję pinigų iš kapitalistų; jie buvę samdę tam tikrus agentus mušti nepriklausančius prie unių darbininkus ir gadinti dirbtuvių įrankius; ir tt. Hoyne giriasi, kad jisai turįs surinkęs kaltinamos medžiagos da ir prieš didesni unių viršininkų skaičių.

Sakyti, kad šituose prokuroro tvirtinimuose nėra nė krislo tiesos, deja, tikrai negalima. Amerikos darbininkų uniųose ištvirtimo yra nemaža. Darbininkų unių viršininkų bičiuliavimas su supuvusiais kapitalistais politikieriais padarė į pirmuosius labai netikusią intenciją. O iš antros pusės, tie darbininkų vadovai, kaip rodo anais metais pagarsėjusi brolių McNemary byla, dažnai pasižymi dideliu neišmanymu ir, nors turėdami gerus tikslus, griebiasi visai prastų įrankių jiems atsiekti. Todel ir Hoyne's pasakos apie grafterius ir teroristus Chicago unių tarpe gali turėti šioji tokį pamatą.

Vienok abejotina, kad būtų tiesa viskas, ką prokuroras skelbia. O dar labiau abejotina, kad jisai tą medžioklę ant unių būtų padaręs, vadovaudamasis vienu tikslu išnaikinti nedorybes darbininkų uniųose. Jeigu darbininkų vadovai panaudoja savo vietas asmeniškam pasipelnymui arba jeigu jie, užuot nurodę darbininkams tiesų klesnės kovos kelią, veda juos purvinais šuntakiais, tai tokie kapitalistų pakalikai, kaip Hoyne, gali tiktai džiaugtis.

Prokuroro noras, areštuojant unių viršininkus ir kalti-

nant juos kriminališkuose nusidėjimuose, buvo ne pataisyti unių, bet *diskredituoti* jas visuomenės akyse. Todel būtų klaida imti kiekvieną jo žodį už gryną pinigą ir šventai tikėti visoms jo sensacijoms. Pirmą negu pasmerkti apkaltintuosius unių, geriaus bus palaukti, kol dalykai išsiaiškins.

POPIEZIUS IR KARĘ.

Kada tik Europos dalykai pakrypsta taip, kad atsiranda galimybė laukti, jogei toje ar kitoje šalyje prasidės taikos judėjimas, spaudoje tuojais minima popiežiaus Benedikto vardas. Rašoma, kad jisai meldėsis už taiką; rašoma, kad jisai siuntęs laišką tam ar tam karaliui, ragindamas jį pradėti taikos tarybas; rašoma, kad jisai kalbėjėsis su tokiais ir tokiais diplomatais, teiraudamasis kokiomis sąlygomis jų šalis sutiktų daryti taiką... Žodžiu, rašoma daug ir dažnai, bet iš tų visų rašymų iki šiol nėra nė mažių-mažiųjų praktiškų rezultatų.

Tiesą pasakius, tai ir nerasi daug žmonių, kurie tikėtų, kad iš to galį kokie praktiški rezultatai išeiti. Vargiai kas yra tikrai įsitikinęs, kad katalikų bažnyčios galva būtų griežtas, nepermalduojamas karės priešas ir taikos šalininkas, t. y. toks karės priešas ir toks taikos šalininkas, kuris kovoje prieš karę ir už taiką nesutotų prie nieką. Visi juk atmena, kad įstojus Italijai į karę, popiežius davė savo apaštališką palaiminimą tiems savo "gvardijokams", kurie išreiškė norą kariuoti už tėvynę.

Bet jeigu popiežius ir būtų tikras karės priešas, o ne diplomatas, kuriam rupi daugiausia už viską savo intencijos palaimymas tarptautinėje politikoje, tai niekas netiki, kad jisai *galėtų* sustabdyti karę ir įvykdyti taiką. Tokios galės Rymo popiežiai jau senai nebeturi. Viduramžyje užtekdavo popiežiaus žodžio, kad nepaklusnus karalius nukeltų nuo savo sosto, arba kad nepaklusnią šalį užpultų tikinčiųjų armijos ir išnaikintų — šiandie to nesidar. Jeigu popiežius Benediktas, pavyzdžiui, išleistų praskymą Italijos katalikams neklausyti savo vyriausybės ir mesti ginklus, tai tuojais būtų po jo valdžios. Dabar mat kapitalizmo, o ne bažnyčios viešpatavimo gadynė.

"PREPAREDNESS CONGRESS."

Užvakar susirinkusis Suvienytųjų Valstijų kongresas veikiausia įgis vardą istorijoje "Preparedness Congress." Svarbiausias klausimas, kurį jisai turės išspręsti, bus kariuomenės ir laivyno didinimas.

Kokį planą jisai išdėrbs ir priims, šiandie dar nežinia. Bet vieną galima išanksto pasakyti, butent: kad jisai "tėvynės apgynimui" paskirs nemažą pinigų sumą, kadangi to nori visos buržuazijos partijos.

Rengimasi prie apsigynimo nuo priešo yra rengimasi prie karės, kaip tai rodo Europos pavyzdys. Todel tam rengimuisi negali pritariti nei vienas žmogus, kuris negeidžia Suvienytoms Valstijoms tokių pat baisenybių (arba dar didesnių), kokias šiandie pergyvena Rusija, Vokietija, Anglija, Francija, Austrija, Italija, Belgija, Serbija, Bulgarija ir Turkija.

Jeigu Amerikos liaudis gerai suprastų savo reikalus, ir jeigu

jai būtų pavesta išspręsti ginklavimosi klausimas, tai ji, be abejonės, atmetų tuos plenus, kuriuos siūlo dabartinė Wilsono administracija arba republikonai su progresistais. Bet ant nelaimės, Suv. Valstijų kongrese Amerikos liaudies reikalus tvarko ne jos, o stambiųjų kapitalistų sėbrai.

Gera, kad kongrese randasi bent vienas socialistas. Jisai, žinoma, neįstengs apginti liaudį nuo kapitalistų politikietų, bet jisai galės bent trukdyti jų darbą, kritikuodamas jį.

Keletas skaitlinių apie Amerikos Mokyklas

W. M. Ryan išleido anglų kalboje nedidelę knygėlę vardu *General Survey of Education*, 1914. Autorius paduoda nemažai indomių skaitlinių apie Amerikos mokyklas. Iš tų skaitlinių matyti, kad 1914 m. Suvienytųjų Valstijų auklėjimo įstaigas lankė iš viso 20,000,000 ypatų. Kitaip kalbant — jas lankė daugiau kaip pankta dalis visų gyventojų.

Indomu — ar lankė nors dešimta dalis visų lietuvių, gyvenančių Suvienytose Valstijose, mokyklas? Man rodosi, kad lietuvių neatirado nė tiek.

Toliau, iš tų 20 milijonų lankytojų, devyniolika milijonų lankė pradinės mokyklas. High-school's (maždaug lygias rusų gimnazijoms) ir kitokias antralaipsnes mokyklas lankė 1-374,000 ypatų. Aukštesniasis mokyklas — kolegijas ir universitetus — ėjo 201,000 mokinių abiejų lyčių. Profesionalėse mokyklose tais metais buvo 67,000 mokinių, o normalios mokyklas, kitaip sakant — mokyklas, kuriose prirengiamos mokytojai — lankė 100,000 žmonių. Paskui, minėtoje knygutėje nurodoma taipgi, kad Suvienytose Valstijose yra 700,000 mokytojų.

1914 metais auklėjimo reikalams Suvienytose Valstijose išleista apie \$750,000,000 (septyni šimtai, penkisdešimt milijonų dolerių). Šita suma yra 300 milijonų dolerių mažesnė už tą sumą pinigų, kuri išleidžiama užlaikymui visos Suvienytųjų Valstijų valdžios. Šita suma yra betgi tik trečia dalis tų pinigų, kuriuos šios šalies gyventojai išleidžia svaiginantiems gėrimams ir tris syk didesnė už tą sumą, kuri išleidžiama einant krutamųjų pavelsių žiurėti. 750 milijonų dolerių yra biskį mažiau, kaip pusė vertės visų išauginamų čia koronų ir biskį mažiau negu vertė visų užderančių šičia kviečių.

1914 metais Amerikoje privatiųjų pradinųjų mokyklų buvo: parapijinių 5,403. Jas lankė 1,429,000 mokinių. Liuteronų mokyklų buvo 4,800; lankė jas 259,000 mokinių. Iš buvusių taisybinių draugijų globoje. 1914 metais vien high school'ų katalikiškos draugijos bei parapijų turėjo 863.

Skaitlius mokinių lankusių Suv. Valstijų mokyklas 1914 m. padidėjo 100 tūkstančių, suliginus jį su skaitliu mokinių, kurie lankė mokyklas 1913 m. Mergaičių mokyklose 1914 m. buvo 56.3 nuosimėjų viso mokinių skaitliu. Gi 1913 metais mergaičių mokyklose buvo 55.46 nuosimėjų.

Mokyklų arba įstaigų, kur mokinama busimieji mokyto-

jai bei mokytojos tarp 1910 ir 1914 metų padidėjo nuo 1397 iki 1620. Į tą laiką mokinių jas lankančių skaitlius padidėjo nuo 115 tūkstančių iki 122 tūkstančių.

Laiškai iš Lietuvos

Aleksandras Vaičiūkonis rašo savo dėdei Juozui Valentiniui į Chicago: Mylimas Dėde! Kad žinotum kokiš dabar mūsų gyvenimas... Atsidurėme net tolimoje Riazanijos gubernijoje.

Noriu pranešti dėdei apie mūsų bėgimą iš Lietuvos. Kai dar bėgome iš Kauno gub., tai vis rodėsi didelės bėdos neturėjime, bet kuomet atsidurėme Rusijoje, tai sunku ir apskyt... Pirmiausia mes apsistojoje Vilniaus gubernijoje. Ten buvau gavęs šiokią-tokią tarnystę. Ale neilgai ten "ponavojome" atėjo tas nelabas vokiečys ir buvome priversti trauktis. Taigi dabar esame priversti kentėti ir badą ir šalį. — Kad žinotum, dėde, viso esti su pabėgėliais; daugelis (cenzūros išbraukta. Red.) Vasaros metu — buvo pusė bėdos, bet dabar nebežinome kur dingti.

Bevažiuojant šaltuose favoriniuose vagonuose daugelis serga. Ir mūsų mama buvo susirgusi: dar ir dabar ji tebeguli ligonbutyje. Mes, galima sakyti, likome visai nuogi: ką turėjome, tas pasiliko ant Dievo valios... O čia dar šneka, mane imsią kariuomenėn. Jeigu jau reikėtų išeiti karėn, tai nežinia kas reikėtų daryti su matute.

Mylimas dėde! Tamsta suprantį mūsų padėjimą, — gal išseltum mus toje nelaimėje? Nors keljant rublių... ir tai mūsų ubagiškame padėjime bus didelė paspartis.

Kol kas — dirbu pašte. Kaip bus toliau — negaliu pasakyti. Sudiev, lik sveikas.

Aleksandras.

LAISKAS IS SUVALKIJO.

Juštinas Gustaitis, gyvenęs Chicagoje, gavo iš savo tėvų sekamą laišką (rašytą vokiečių kalboje):

Meistai (šale Naumiesčio, Suv. gubernijoje), spalį 23 d. 1915 m.

Mylimas suneli! Pranešam, Tau, kad tavo laišką gavome ir atyrėme iš jo, kad esi sveikas. Mes taip pat, aciuui Dievui, esame sveiki ir geidžiame, kad šis mūsų laiškas rastų Tave geroje sveikatoje. Toliau pranešame Tau, suneli, kad mes sudegėme; bet ne mes likti vieni udegėme, o iš viso septyni Meišų kaime. Pirmą mes gyvenome Rudžių kaime, dabar mes esame pas mūsų kaimyną Varnaitį Meištuose. Apie Tavo brolių Juozą nieko negirdėt ir mes nežinome, kur jisai randasi nuo pat karės pradžios. Javai užaugo blogai. Pavasaryje ilgai nebuvo lietaus, dabar jau nuo senai oras gražus ir nelija, bet lietaus jau ir nebereikia. Neužmiršk ir toliau mums parašyti; rašyk tuo pačiu adresu. Gustaitis.

Redakcijos Atsakymai

Senio Broliui. Pasakaitėmis pasinaudoji negalėjome: persilpnos.

A. Kiedžiui. Viena, kaizeris dar nėra Lietuvos cisorius, antra, mes visai tuo ir nesidžiaugtume. Netilps.

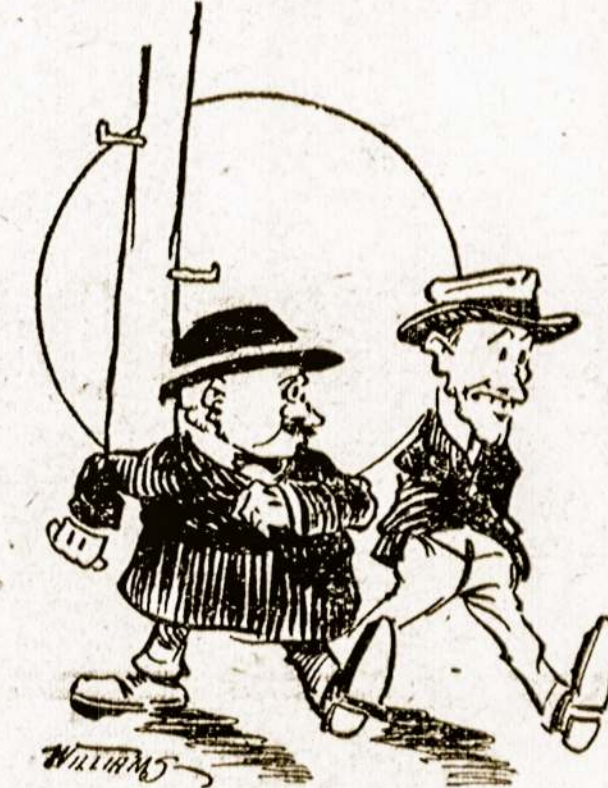
Aleksandras Gulbin. Nesu prantama, ką Tamsta nori pasakyti.

PRAKTISKA FILOSOFIJA

"Jeigu pas Tave ateis pažįstamas ir pasakys: 'Mano miešas', tai tuoj klausk: 'Ar negali paskolint 10 dolerių?' Nes kad ne, tai jis Tavęs paklaus."

MAZAS PATAISYMAS.

"Girdėjau, kad judu su pačia labai gerai sutinkate." "Taip, aš visados sutinku su savo pačia."

MANO, KAD NESUKLYDO.

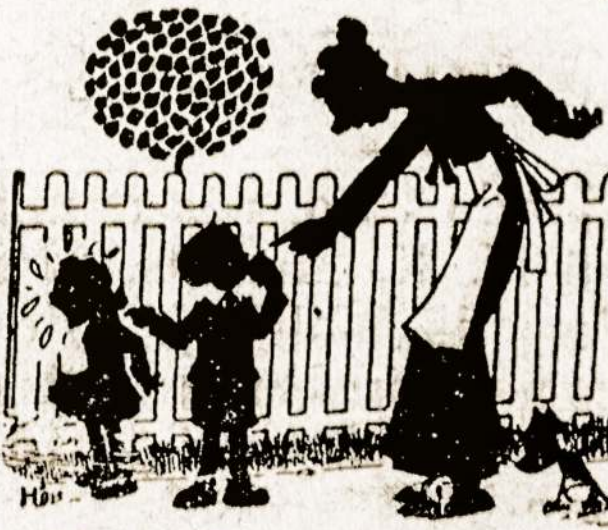
Tėvas: "Kaip matau, tai Jūs bučiuojate mano dukterį, a?" Jaunikis: "Ir aš manau, kad taip. Čia tamsoka ir man būtų didžiausia sarmata, jeigu pasirodytų, kad aš pabučiavau ką kitą."

LIKIMO IRONIJA.

"Taip esmi išalkęs. o čia kažin kas užėjo sietą ant to puodo!"

TO VAIKO ISMINTIS.

Auklė: "Kaziuk, koks tu esi egoistas! Kodel tu neduodi šmotelio obuolio savo sesutei?" Kaziukas: "Aš jau atidaviau sėklas. Ji gal pasodinti jas ir turėti visą sodą."

TEISME.

Kaltinamasai (balsiai): — Teisybės! Teisybės! Aš reikalauju teisybės! Teisėjas: — Meldžiu tylėti! Kaltinamasai privalo atminti, kad jisai yra teisme.

KELETAS MINČIŲ.

I Teisingas žmogus atsisako joti ant savo brolių sprando. II Aklausias žmogus yra tas, kuris netinkamai išauklėtas.

Prie išsinarinimo ir isipjovimui

Tuoju įtrink D-ro Richter'o
PAIN-EXPELLER
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuv-
nikų numylėtas naminis būdas
Tikras tiktai su pažymėta marke
"IKARA"
25c. ir 50c. butelėlas vieno aptiekose arba
stačiat nuos
P. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

"Kiekvienas žmogus tur turėti užsiėmimą; svarbu tiktai, kad tas užsiėmimas nebūtų darbas."

DVYNIAI.

"Štepukas visai toks, kaip aš, tiktai truputiuką juodesnis."

"Aš šįryt nuvedžiau valkata į mišką." "Ar Jūs palikote jį tenai?"

PERDAUG.

Ručas: "Mas nepatinka moters, kurios priklauso prie klu-
bų ir studijuoja įstatymus." Kučas: "Kodel?" Ručas: "Mano pati anądien suginčino mane."

PERANKSTYBAS DZIAUGSMAS.

"Pranas pasakė man, kad aš dainuoju, kaip mylimas jo paukštėlis. Tai yra smagus komplimentas, ar netiesa?" "Abejoju, nes mylimas jo paukštis yra papuga."

JAUNUOMENĖS SKYRIUS

MUSŲ JAUNUOMENĖ IR KALĖDŲ DOVANOS.

Jau vos tikėtai apie porą savaitių beliko iki Kalėdų. Be abejonės, kiekvienas mūsų, gal da ir gana tankiai pakartoja: Kalėdos! Kalėdos! jau ir vėl artinasi. Ir gal ne kartą mes savęs užklausiame, kaip mes tas besieratinančias Kalėdas šiais metais praleisime. Nemažą galvosukį užduoda Kalėdos kasmet ypač mūsų jaunuomenei. Kone kiekvienas jaunuolis ar jaunuolė pradeda galvoti apie Kalėdas jau išanksto, da prieš mėnesį, kitą. Svarstoma, kokios būtų tinkamiausios dovanos tiems, kuriuos manoma jomis apdovanoti.

Tuli jaunuoliai bei jaunuolės nesigailėtų net ir keliolikos dolerių išleisti, by tik dovana būtų tinkama ir pasiliktų ilgą laiką apdovanotojo jausmą. Paprastai gi merginų padovanoja vaikiniams kaktaraistais, marškiniais, o vaikinai merginoms — kokį žibutį, žiedelį ar tam panašų daiktą.

Kadangi paprotis pirkti Kalėdų dovanas mūsų jaunuomenės (o ir senųjų) tarpe atsikartodavo per metų metus, tai manau, kad ir šimet Kalėdoms besieratinant daugelis mūsų jaunuomenės yra pasiryžę pirkti kokį nors žibutį, kaktaraistą ar kokį kitą panašų tam daiktą.

Nors panašios Kalėdų dovanos taip jau turi savo vertę, bet vis viena, aš priskaitau jas prie menkniekių ir netinkamų būti dovanomis, tikrai dovanomis, mūsų mylimoms ypatoms. Panašios neva Kalėdų dovanos man rodosi jokių būdu negali palaikyti neužmirštinės atminties pas tą ypatą, kuri gavo dovaną, apie tą kurį padovanojo jai, nes tokios dovanos turi šokią tokia vertę, toli, kolai apdovanojama jomis ypata vartoja bei mato dovanas. Bet kuomet žibutis ar kaktaraistis nusinešioja ar kur dinga, tai ir atminimas tos ypatos, kuri tuos dalykus padovanojo, išnyko ir išgaravo kartu.

Tuli gal užklausa: "Tai kokius gi dalykus turime aukauti, kad jie greitai neišnyktų? — Ar turime mes tokių dalykų?"

O taip, mes turime jų, ir galėtume jais apdovanoti, jei tik norėtume. Tokiomis nenusinešiojamomis dovanomis galėtų būti naujai išleisti knyga "Moteris ir Socializmas", dienraštis "Naujienuos", "Nedėlios Naujienuos", "Kova", "Laisvė", "Keleivis". Viena paminėtų čia dvanų, inteikta kokiai nors ypatai, kaip Kalėdų dovana, niekad nepražūs ir nenusidėvės. Ji visuomet pasiliks atmintyje.

Tegul ir dingsta kur nors knyga, tegul sustos ir laikraščio prenumerata, bet tai kas iš tos knygos ar laikraščio bus įsidėta smegenyse, pasiliks ant visados. Užtai aš patariu visiems jaunuoliams bei jaunuolėms, kurie ar kurios tikėtai rengiasi apdovanoti savo artimuosius per Kalėdas, inteikti jiems vieną augščiau paminėtų dvanų. Ypač gi vaikinai merginoms vietose kokių blizgiųjų turi pasistengti nupirkti knyga "Moteris ir Socializmas", ar dienra-

štį "Naujienuos." Tai bus naudinga dovana ne tik tam, kas ją gaus bet ir visuomenei.

D. J. Aleksis.

IS VAIKŲ GYVENIMO.

Nedėlioje, gruodžio 5 d. Mark White Square svetainėje įvyko pirmas Vaikų Draugijės susirinkimas. Pakrikštyta draugijėlė sekamai: "Bridgeporto vaikų ir mergaičių klubas." Valdybon draugijėlės išrinkti: prezidentu Petručiukas, viceprez. Mockiukas, raštininku Mockiukas, maršalku Maselskiukas ir kasierium Valentėlis. Klubas rengiasi Kalėdoms paruošti eglę. Klubo nariai mano paspėjų prisiruošti išpildyti šokių tokį programėlį.

Tegyvuojia naujas klubas.

Klubo Korespondentus.

Teatras

V-as M-us

(žiur. 270 num.)

Pas lietuvių teatras da gana jaunas. Bet teatras ir pas mus užima labai žymią vietą. Kuomet prasidėjo teatras pas mus — sunku pasakyti, nes jis ir tada pasirodydavo, kuomet nebuvo da nę girdėta apie jokių teatrų bei aktorius, atvaizdinimus, ant pagrindų, ar skaitymus jų knygoje. Daugelis iš mūsų pamena da ir dabar, kaip Lietuvoje vestuvėse užgavėnių ar kitokių pramogų laiku atsirasdavo įvairių "juokdarių" — liuosnorių — aktorijų. Jų tikslu budavo tankiausia padaryti juokus perstatant kokius gyvenimo atsitikimus pasivertus žydu, elgėta, girtuokliu ar kuo kitu. Tat tikrasis teatras pas mus prasidėjo nuo komedijos. Taip buvo Amerikoje, taip Rusijos miestuose, taip ir pačioj Lietuvoj. Tik Prūsų lietuviai pradėjo nuo tragedijos.

Pirmutiniai lietuvių lošimai yra dalinami šiaip: 1) 1889 m. gruodžio 31 d. Amerikoje, Plymouth, Pa., lošta komedija vardu "Be sumenės, arba kaip ant svieto einasi. Parašyta Turskio, tuolaikinio "Vien. Liet." redaktoriaus. 2) 1894 m. Prūsų Lietuvoj — Tilžėje ir Klaipėdoje — statyta scenoje A. Fromo — (Gužučio) drama "Kauno Pilies Išgriovimas." 3) 1896 m. Rusijoj, Peterburge 31 d. kovo, vaidinta iš Blizinskio versta komedija "Zentas del Parodos." 4) 1899 m. lošta pirmas viešas teatras Lietuvoj. Palangos miestelyj, 8 d. rugsėjo, komedijos vardas: "Amerika Pirtyje." Parašyta Juozo Vilkutaičio — Keturakio.

Pažymėtina da vienas iš pirmutinių. Lietuvoje pastatytų veikų be valdžios pavelijimo, Panemunėlio valsiųje, Zarazų paviete, Kauno gubernijoje. Ten 1897 m. vaidinta Smočin-skio komedija "Veselijos, arba Pagyrėnų Gobtuvės.

Vėliaus, valdžiai leidus spaudą ir pavelijus lošti lietuvių ir trumpą laiką sulošė gana didelį skaičių įvairių sceniškų veikų, kaip Lietuvoje taip ir Rusijos miestuose. Gi Amerikoje teatras lietuviams jau taip artimas ir priprastas, kad sunkiai rastumėmė koloniją, draugy-

stę, arba klubą, kur nebutų lošta koks nors veikalas.

III.

Nors trumpai perbėgus abel-nąją teatro istoriją, —bandysime keletu žodžių peržvelgti budus lošimo.

Pavyzdžių lošimo randasi apie penkiolika. Kiekvieną atskirai ir apibriešime kad nurodžius kodėl jie yra vaidinami taip, o ne kitaip.

1. Drama. — Ką mes vadiname drama? Drama — yra graikiškas žodis, reiškias "veikti, daryti" — yra dailus žmonių gyvenimo aprašymas eilėmis arba proza, skiriamas lošimui. Svarbiausi dramos skyriai yra tragedija ir komedija; tame tarpe esanti skyriai vaidinasi tragikomedija, opera ir tt. Žodžiu, visokis teatralis veiklas vaidinasi drama. Bet mūsų paprastoj kalboje, drama turi prasmę ir rimto lošimo, paimto iš žmonių gyvenimo, iš įspūdingų atsitikimų, tik ne taip baisių, kaip tragedija.

Drama yra tai atsitikimo perstatymas. Čia praeitis darosi dabartimi; ypatos atvaizdina gyvenimą, tarsi tai būtų tikrybė. Ypatos perstatytos dramoje stengiasi pasiekti koki nors geidimą. Sutikus ki tame periskadą, kila susirėmimai arba kova, o iš to prasideda veikimų eilės, duodančios dramai medžiagos. Tas išsukimas ypatos prie kovos vaidinasi dramos užrišių, pabaiga, paskutinis aktas — atrišiu.

Drama yra sudėjimas daug atskirų veikimų į vieną abelną, kuris turi plėtoties išlengvo ir be pertraukos. Visos atskiros veikmės turi plėtoti vieną pamatinę dramos mintį, siekti prie vieno mierio, sustatyti vieną užbaigą neperskiriama visu-ma. Veikmės turi išeiti viena per kitą, o ne paskui kitą; atrišas turi visuomet išeiti iš užrišo. Perstatytų ypatų budas dramose neapsireiškia iškar-tu, bet plėtojasi kartu su veikmėmis Dramoje nevisuomet atsitinka žudystės.

(Bus daugiau.)

Šiokios tokios Žinios

Atcivystės ir Auklėjimo departamentai Suvienujose Valstijose išdirbo taisykles, kurių pagalba manoma visus atvaizduojančius šion šalin vaikus sutraukti mokyklosna. Sulig šitų taisyklių kapitonai laivų, kuriais atvaizduoja vaikai, turės pranešti apie atplaukusius jų laivais vaikus tų miestų mokyklų perdėtiniams, į kuriuos vaikai važiuoja. Ji pribuvus vaikams viešosna, specialiai mokyklų agentai vaikštinės ir rinkys vaikus į mokyklas. O vaikų į Suv. Valstijas paprastais metais, amžiuje nuo 5 iki 16 metų, atvaizduoja kasmet nemažai — į 160,000! Iš to skaitliaus apie 130 tukstančių nepažįsta anglų kalbos, o apie 30 tukstančių pažįsta ją.

Dudos (paipos), kuriomis varomą deginamasai gazas nevienuos. Vienos jų yra tokios, kad ranka apgniauzi, o kitos — kad nę glėbiu neapkabinasi. Didžiausios betgi dudos pravesta New Yorke po upe East River. Jų gerkleje gali stovėti nepasilenkęs 6 pėdų aukščio žmogus. Nulietos dudos iš gelazijos, jų sienos turi pusrėcio colio pločio. Jų ilgis — 2 mylios.

Surankiojo X...

Šimet iš Amerikos išvežta į kitas šalis padirbtų čia automobilų vertės \$120,000,000.

Draugijos ir organizacijos Pasiskyrusios "Naujienuos"

Organų SOCIALISTŲ PARTIJOS LIETUVIŲ SKYRIŲ

Centro komitetas: Organizatorius — A. Siderevičia, 1347 S. 48th St., Cicero, Ill. Protokolų Sekretorius — M. Burba, 1347 S. 48th St., Cicero, Ill. Iždininkas — W. Butvil, 1508 — 49th Ave., Cicero, Ill. SAVITARPINĖS PASALPOS. Veikiamasai komitetas: M. Butvil, 1304 — 50th St., Cicero, Ill. A. Vasiliauskas, 2860 W. 22 St., Chicago, Ill. V. Mizer, 1621 — 17th Ave., Rockford, Ill. Bizio Agentas — A. Vasiliauskas, 2860 W. 22nd St., Chicago, Ill. CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA. Tų, Zwigzek Polek svetainėj, 1315 N. Ashland Ave., Chicago, Ill. P. Galskis, pirmininkas, 2019 Le Moine St.

A. Petrusis, Iždininkas, 1735 W. Division St. J. Degutis, prot. sekretorius, 1555 N. Hoyne Ave. D. Kulikauskas, turtų sekretorius, 1841 Wabansia Ave. A. L. Yuška, daktaras-kytojas, 1740 So. Halsted St. Susirinkimai atsibuna kiekvieno mėnesio antrą nedėdienį; pradžia 2 val. po pietų. A. C. W. of A. LOCAL 269. VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas, A. Chapiečs, 4812 W. 15th St., Cicero, Ill. Vice-Prezidentas, J. Karlikauskas, 2013 Wabansia Ave. Nutarimų rašt., J. Globis, 2018 So. String St. 1083 Milwaukee Ave., Iždininkas ir Bizio Agentas, P. Galskis, Turtų rašt., J. Vaisvilio, 1683 Milwaukee Ave.

Ofisas randasi: 1223 Milwaukee Ave. Valandos: nuo 5:30 iki 7 vakare. Main office: 818 W. Harrison St., Chicago, Ill.

Susirinkimai atsibuna: North Side, Atlas svetainėje, 1430 Emma St., arti Milwaukee Ave., kas pirmą pėntvėn 8 val. vakare, South West Side G. Chernauskio svetainėj, 1900 Union Ave kas trečią subatą 7:30 val. vakare.

Draugystė Didžiojo Lietuvos Kun. Gedimino, Kensington, ILL.

Pirmininkas, Domininkas Shatus, 344 E. 116th St. Pirm. Pagelbininkas, Antanas Bagužas, 136 Pl. N212, Riverdale, Ill. Prot. Raštininkas, Petras Lukauskis, 209 E. 107th St.

Fin. Raštininkas, Frank Jurkus, 355 Kensington Ave. Kasierius, Frank Shedvilas, 341 Kensington Ave.

Susirinkimai atsibuna paskutiniame nedėdienj kožo mėnesio 2 val po pietų

D.L. K. KEISTUJO PAS. ir POLIT. KLUBAS.

J. Gastaitis, Pirmininkas, 3249 Limė St. F. Shedvilos salėje, 341 E. Kensington Ave., 3221 W. 38th St.

J. Patumsis, Pirm. Pagelbininkas, 1618 W. 47th St. J. A. Povilaitis, Nutarimų Raštininkas,

Susirinkimai atsibuna 3-čią savaitę kiekvieno mėnesio J. Wesdzinnas, sve. 3221 W. 38th St. Chicago, Ill. J. Leskevičius, Finansų Raštininkas, 3603 Emerald Ave.

J. Wesdzinnas, Kasierius, 3030 W. 38th St. Chicago, Ill. Choro vedėjas, J. Mereckis,

Choro repeticijos atsibuna utarninkais T. Mazeno svet., 3824 Kedzie Ave. Pirm., W. Kizaitė,

Rašt., St. Godliauskaitė, 3819 So. Kedzie Ave. Organ., F. Zemaitis,

3943 S. Francisco Ave. Lošimų repeticijos atsibuna seredomis toje pačioje svetainėje.

LIETUVIŲ PROGRESIVISKA PASALPOS DRAUGYSTĖ. Valdyba:

Pirmininkas, Juozas Jankauskas, 2018 So. String St., Chicago, Ill. Pirmininko Pagelb., K. M. Ramulis,

1458 S. Union Ave., Chicago, Ill. Protokolų Raštininkas, Mikas Kasparaitis,

1500 So. 48th St., Cicero, Ill. Turtų Raštininkas, Martinas Pūnis,

4012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill. Iždininkas J. M. Černiauskas,

1900 So. Union Ave., Chicago, Ill. Tai viena iš geriausių pašalpos draugystės. Norintis įstoti į šitą draugystę atsilankykite bile pas kokį Valdybos narį Gausite patarimus ir konstituciją pasiskaityti. Sužinosite visus įstabus.

Mėnesiniai susirinkimai buna kas antrą subatą po 1 d. kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare J. M. Černiausko svetainėj, 1900 S. Union Ave., Kampas 19-los gatvės.

LIETUVOS SELPIMO FONDO KOMITETAS.

Prezidentas K. Gugis, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Vice-Prezidentas 2) S. Mankus,

Cor. 12th and Vine Sts., Chicago, Pa. Susinešimų Sekr. 1) M. M. Rice-Herman,

140 E. 19th St., New York, N.Y. Susinešimų Sekr. 2) J. Nevickas,

183 Roebing St., Brooklyn, N.Y. Finansų Sekretorius 1) T. L. Dundulis,

101 E. Main St., Denville, Ill. Finansų Sekr. 2) J. Stasiulevičius,

1815 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa. Iždininkas K. Sidlauskas,

226 W. Broadway, So. Boston, Mass. Kasos Globėjai: M. Česna, 56 Market St.,

Brighton, Mass.; J. Gegužis 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.; J. Gerdaukas, New Britain, Conn.

Pingius siunčiant čekiais arba M. O., reikia išrašyti vardu Lithuanian National Relief Fund.

Visus pingius reikia siųsti vardu Kasieriaus per Finansų Raštininką, T. M. Dundulį, 101 Main St., Denville, Ill. kuris bus po kancija \$1,000.

YVŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DR-TEŠ CICERO, ILL. VIRŠININKAI.

Pirmininkas, A. B. Liutkus, 1305 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Pirmininko pagelb., M. Dolan,

1533 S. 50th St., Cicero. Nutarimų rašt., M. Dobraszkis,

1229 S. 50th St. Cicero. Turtu rašt., M. Burba,

1315 So. 50th St., Cicero. Rašt. pagelb. ir org užžiur., W. Butvilas,

1508 S. 49th Ave. Iždininkas, M. Bartkienė,

1500 S. 48th St., Cicero. Susirinkimai atsibuna kas paskutinį nedėdienį, kiekvieno mėnesio nuo 1 val. po pietų F. Brazauskio svetainėj, 1410 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJ TAUTISKO KLUBO ADMINISTRACIJA Chicago, Ill.

J. Jankauskas, Pirm., 3246 So. Halsted St. K. Kuncas, pagelbininkas,

3354 So. Halsted St. D. Gulbinas, Prot. Raštininkas,

3442 S. Auburn St.

P. Motiejunas, Turtų Raštininkas, 1607 N. Ashland ave. T. Radavičia, Kasierius,

936 W. 33rd St. Geo. Lookas, Užžiurėtojas Organo, 3031 So Union Ave.

DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRŠININKAI.

Katilius J., choro vedėjas, 1853 Wabansia Ave.

B. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted St. F. Mazon, Choro Sekretorius,

3252 S. Halsted St. Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedėdienį mėnesio 1-mą valandą po pietų T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33-čios gatvės, ant antrų lubų. Taipogi choro ir dramos repeticijos atsibuna toje pačioje svetainėje. Choro repeticijos atsibuna seredomis 7:30 val. vakare. Teatrų repeticijos atsibuna pėntvėnėmis, 8-čią val. vak.

Taigi, jauni vaikinai ir merginos, jei mylite prasilavinti dailėje, kaip tai dainos ar teatrų lošimuose, tai kviečiam prisijūti prie Jaunų Lietuvių Am. Taut. Klubo, nes J.L.A.T.K. nevien tik užstima dainomis, lošimais, bet taipgi ir pašėla lošioje. Taigi, kiekvienas lietuvis ir lietuvaitei privalo prisidėti prie jo auklėjimo.

Su pagarba, J.L.A.T.K.

Per Apšvietą ir Vienybę Igyssime Laisvę ir Galybę!

Ypatingas Laikraštis yra NEDĖLIOS NAUJIENOS

Kuris skiriasi nuo visų kitų laikraščių savo turinio įvairumu ir ypatingais spalvuotais paveikslais.

NEDĖLIOS NAUJIENOS

Yra savotiškos rūšies laikraštis, žingeidus ir įvairus.

REIKALAUK TUOJAS PAŽIUROS NR.

Kaina metams tik \$2.00 . Pusei metų \$1.00 Prienumeratą siųskite šiuo adresu:

NEDĖLIOS NAUJIENOS 1840 S. Halsted St. Chicago

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE S. L. A.

Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. i mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu: A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr. 307 W. 30th St., New York City.

NAUJA KNYGA! Tikrų šitų iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotų Amerikoje gyvenantiems ir šion atkelaujantiems lietuviams. Surinko V. K. Ruckauskas, "TEVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacinis veikalas, koks jau nuo senai buvo pagaiduojamas. Jame teip daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika. Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tikrai 75c

Reikalaukite ir pingius siųskite pas: M. J. Damijonaitis 901 W. 33-rd Street CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Visas pėnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.

FARMOS, FARMOS,

240 akry; 30 akry ariamos; geri nauji būdinkai, gražūs nauji sodnai, prie gerio kelio; 1 viortas iki gelžkelio stoties; arti lietuvių fermerių, arti mokyklos. Yra gero miško; 3 arkliai; 1 kamelys; 1 mūlas; 4 karvės; 3 kiaulės; vištų ir kitokių paukščių; visokių mašinų ir padargų, kokių tikėtai reikia — yra pilnai, taip kad žmogus nupirkęs tą farmą niko daugiau galės nepirkti. Parsiduoda greitai laiku po \$18.00 dolerių už akra. Puse reikia įmokėti, likusius ant lengvų išmokėjimų. Atėik tuoj ar rašyk: JOHN D. SIMANOWSKI, 239 Railway Exchange Bldg., Chicago, Ill. Phone Wabash 361.

Suimtas Vokiečių Lakstytuvas

Rusų kariuomenė pašovė pas Babito ežerą (ties Sloku netoli Rygos pajurio) vieną vokiečių lakstytuvą, geriausios "Albatroso" sistemos, taip vadinamą hidroplaną, vadinasi tokį lakstytuvą, kurs gali ir vandeniui plaukti. Tai paskiausias technikos išradimas, kuriuomi didžiojo vokiečių oro laivynas. Lakstytuvas buvo prispirtas nusileisti ant medžių; kiti sako, buk del ruko įsai mišką palikęs jura; jam krintant, 3 pušys sutrupėjo į šupulius, bet brangių mašiną ir lakunai paliko sveiki. Pribėgę kareiviai plikom rankom suėmė du vokiečių oficerius-lakunus su visais dokumentais ir žemlapiais. Šį visųverčiausį per visą karą laiką ir retą trofėją (grobį) 30 rugs. atvežė vėlai vakarą Rygon. Musų lakunams didelis džiaugsmas.

Vienas laikraščio korespondentas iš štabo aprašo apie jį plačiau. Dideliame senų laikų parke (viename dvare) gyvena mūsų jaunieji lakunai, kurių karžygystė žino visa Rusija. Rudens saulė meiliai lieja savo paaugusintus spindulius per visą parką, o prie stebėtinai gražios vokiečių verandos stenkščio guli tas vokiečių milžinas; suprask, lakstytuvas. Iš karto pamatai jo juoduosius kryžius ant sparnų. Lakunas B. linksmai šypsodamasis pasakoja, kad už mėnesio jis jau skraidysias virš Vokietijos. Krintant apgadinta tikrai laivelė. Vokiečių lakunai gan mėginę sugadinti radiatorius, bet nesuskubę. Ant lakstytuvo kaip retai stiprus (160 arklių spėkos) motoras "Flugmotor Marbach". Jame intaisytos sėdynės trims lakunams. Visuose "skryčiuose" elektrikos apšvietimas, ir visur matyti baltos tobytelės su užrašais, kaip vartojamos tos dalys. Didžioji dalis daiktų ant to "Albatroso N. 269" apdėti suplona radijo karteile ir patamsy žiba. Visu geriausia retenybė, tai lakstytuvo viršutinė pusė intaisyta gazo išleidėjas. Tai vienuolė mašina, kuri eina visai be jokio trenkimo. Viename skryčiuje intaisyti, kiekvienoje pusėje po penkis, prietaisai laikyti bomboms. Į musų rankas pateko visos bombos, kulkasvydis ir šaudyklė. Milžiniški benzino sandėliai leidžia lakstytuvui laikytis ore 10 valandų. Skrisdami 1200 varstų per valandą, lakunai gali vienu kartu nusikristi 1200 varstų. Ant aeroplano yra stiprus prožektorius (šviesos mėtytojas) ir didelis kompasas. Vienu žodžiu, hidroaeroplanas N 269 labai didelės vertės grobis. Vokiečiams tai labai skaudus nuostolis, nes jie tokių lakstytuvų turi tik keletą. Suimtieji vokiečių lakunai pasakoja, kad jie išskridę iš Liepojos ir buvę kelyje 6 valandas. Vokiečiai Liepojos apilinkėje intaisė svarbiausį lakstytuvų atspirties punktą. Nedidelis skrysius esąs ir Joniškyj. Atimtosios bombos sveria po 10 svarų. Lakunai paprastai, suimant juos, sugadina lakstytuvo šriubą, nes gan greit visai negalima esą senai mašinai indėti naują šriubą. Suimtojo gi "Albatroso" šriubas palikęs sveikas, nes esąs apkaltas su variu.

(Ryg. Garsas.)

Silkių vis mažiau begalima gauti pirkti. Šiomis dienomis emė už vieną silkę 20 kap.

Francijos Oro Laivynas

Anot pranešimo anglų laikraščių, Francijos laukai apsesti orlaiviu. Jie, lyg kokios pempės, tupi buriais po 10, 20, 100 ir 200. Šalimais suguldytos skrynios, kuriose lakstytuvai bus siunčiami Mesopotamijon, į Dardanelus ir Kaukazan. Kaip milžinas tarp mažutėlių stūkso naujasis francų išradimas — lakstytuvas bombardavimui. Tai vistiek karo oro drednuotas. Jo sparnų plėtojimas yra 70 pėdų; tris laikantieji jį skydai turi po 20 pėdų nuo žemės paviršiaus. Jame patogiai gali sutilpti 12 žmonių, nors lakstytuvo komandos tėra, tikrai sakan, 6 žmonių: 2 lakunus, 2 tėmytojus ir 2 juos artileristus. Lakunai sėdžia greta kito drednuoto viduryje, bet jį gali valdyti ir sukinėti vienas žmogus. Apginkluotas drednuotas 4 armotomis pusantra colinėmis. Greitumas nuojo lakstytuvo 12 varstų į valandą. Jisai daug pigesnis už vokiečių cepelinus, bet turi visus jų privalumus: greitumą, pajamblumą ir lygsvarą, be to jį netaip lengva pašauti artilerijai ir netaip didelis, kaip cepelinai; nudažytas baltai ir ištole visai panašus į jachtą (toki laivė). Kaip reikiant išbandytas francų bombasvydis nuskrydo karės laukan, kur iš to naujo orlaivio laukiama tiesiog stebuklų.

Be didžiųjų orlaivių francų dar yra pasidirbinę lakstytuvų naikintojus. Tai keturkampis (biplanas) lakstytuvas, kurio sparnų plėtojimas 21 pėda, augštumo 7 pėdų, greitumas 150 varstų į valandą, apginkluotas kulkasvaidžiu. Tokie lakstytuvai pasikelia per 40 sekundų tukstančio metrų augstumon. Lakunai gali palikę vairą liuosai dairytis, arba šaudyti, lakstytuvas gi nekrinla žemyn ir nevirsta. Lakstytuvų dabar dirbama Francijoje didelė daugybė. Pirm karės kasmēt buvo dirbama tokių lakstytuvų 150—200, dabar gi vienas fabrikas jų padirba po 5 ir paleidžia skraidyti. Dvisparnių daugiau nebedirbama, vien tik ketursparniai ir šešiasparniai (biplanai ir triplanai) ir nuolat gerinama motorai, ir mažinama propelerų užimas. Labiausiai gi francūzai stengiasi kuodaugliausiai sau lakstytuvų pasidirbti.

(Ryg. Garsas.)

Iš Rygos

Mokymas vaikų nedideliais bureliais po namus buvo pastaruoju laiku inėjęs paprotin Rygoje. Dabar tų burelių mokytojams ir tiems, pas kuriuos buvo vaikai mokinami, sustatyti protokolai už slaptą vaikų mokymą.

Arbatos atstanka Rygoje baigiasi. Daugumoj krautuvų jos nebegali gauti. Labiausiai truksta geresnių rūšių. Paprastųjų rūšių arbatą parduoda dabar po 3 r. 20 kap. svarą.

Sviestas. Policija konfiskavo 130 pudų sviesto, kurį atvežino viena Rygos firma iš Petrapilio. Dalį to sviesto išdalys po ligonbučius, o likusį leis pardavimui paskirta valdžios kaina.

Mieste pastaromis dienomis buvo daroma daug kratų įvairiose miesto dalyse. Pertikrinėjama gyventojų dokumentai ir jie patį klausinėjama.

Pirmulinis sniegas pradėjo Rygoje snigti 10 spalio rytą, bet iki pietų jau buvo sutirpęs. Ant rytojaus taipgi snigo šlapdriba.

Nelikelai užmušta Jonas Kuščinskas, lietuvis, iš Viln. gub. Stulpų gatvėje 7 spalio.

Balandžius liepta visiems Rygos gyventojams, kurie juos turėjo, papjauti ir galveles pristatyti policijon, kur bus už jas užmokėta.

Malkos papiginta kaina karėvių šeimynoms miesto valdyba ketino vėl pardavinėti nuo 1 lapkričio.

LIEPOJUJE netik duoną, bet taipogi cukrų ir druską pardavinėja tikrai su kvietėmis. Duoną kepa maišytą su bulbėmis ir pardavinėja po 10½ kap. svarą, cukrus 26 kap. druska 8 kap. svaras, kiaušiniai 6—10 kap. vienas. Mėsos beveik nėra; jei kur gaunama — tai mokama 1 rub. svarui. Pieno visai mažai. Žibalo vietoje mieste žibina medinį spirgą 75 kap. štuopa; sodiečiai degina balanas. Per Liepąus uasą gabena daugybę maisto vokiečių kariuomenei. Rusiškai kalbėti gatvėse draudžiama. Paršai visur vokiški ir latviški. Policijos pareigas pildo milicija iš 65 vietinių gyventojų išrinkta. Gyventojų Liepojoje 46,500; tiek bent išduota duonos kortelių, kurios duodama kiekvienam žmogui — suaugusiems ir vaikams. Aplinkinių gyventojų daug pabėgę.

VALKAS, Vidžem. gub. Nuo pabaigos rugpjūčio mėnesio š. m., čia išėina persikėlęs iš Rygos latvių laikr. "Lihdums."

Paštas kasdien išsiuntinėja apie 3,00 ekzemplierių, iš kurių bemaž pusė eina pabėgėliams į plačius Rusijos kampos: kai Archangelsko, Vologdos, Permos gubernijas, taip ir į Sibirą, apie 500 ekzemplierių. Į vieną Jenisejaus guberniją eina apie 120 ekzemplierių. Ir, kaip teko girdėti, ant vieno ekzemplierio esą po 10 skaitytojų. Užtai galima suprasti, kiek daug gavo prieglaudą pas savuosius mūsų kaimynai latviai. Kas jie padėjo susekti savuosius? Tai organizacija ir laikraščiai, kurie plačiai aprašydavo, kur į kokias vietas ir koks skaičius pabėgėlių gali keliauti.

Juk nemažai, (o gal ir daugiau) yra ir lietuvių kolonijų, kurios galėtų priglausti burius savo lautičių, o taip mažai mes apie juos žinių turime.

Kaip miestelyj taip ir apilinkėse, čia nemažai buvo sustojusių Kuršo pabėgėlių. Bet pradėjus čia labai brangti pragyvenimui, daugumas vyrų, kurie be šeimynų, gavę žinias ar pakvietimus nuo savųjų, važiuoja į Permos Pavolgio gubern. ir į Sibirą. St. Ličkanas. ("Rygos Garsas")

D. S. SATTLER Prezidentas

Mes išdirbame grabus, rubus, siutus ir t.t. Musų dibtųvė—

1156-66 W. 20th Street
Mes turime graborių krautuves visose miesto dalyse. Jeigu jums reikia graboriaus, pasaukite Central 368, o mes pasiūsim žmogų iš artimiausios mūsų krautuvės. Jis sutvarkys visus šermonių reikalus ir parodys jums, kaip galima suėdyti vieną trečdalį nuo šermonių.

Mes butum užganėdinti, kad komitetai iš drangų atsilankytų pas mus, kad mes galėtume suteikti jiems mūsų kainas ir t.t.

WESTERN CASKET AND UNDERTAKING CO.
Centralinis Ofisas, Michigan Bouly, and Randolph st. Tel. Central 368.

Kuomet reikalauji gero vyno, degtinės ir alaus

Atmink senai įsteigtą ištikimą gerųjų krautuvę.

Mes užlaikome geriausį ir didžiausį sądėlį, pardavinėjame po mažai, už tokią pat kainą kaip kad parduotinėm daug. Speciališka kaina vestuvėms arba susirinkimams. Vieną sykį mėgines, pirkši visuomet.

Greitai prisitūčiu į kiekvieną miestą dalį.

Pullman Wine & Liquor House, inc.
H. ADELMAN MRG.
324 E. 115th St., Kensington, Chicago, Ill. Telephone West Pullman 112.

Gelbėkite Gimines!

per Lietuviu-Vokiečių Biurą

Visa Lietuva po Vokietijos valdžią, todėl visai laisvai ir dokumentai turi būti rašomi Vokietijos kalba, nes lietuvių laisvų cenzura neleidžia. Mes turime tiesioginius susisiekimus Vokietijos konsulatais ir dabartine vokiečių valdžia Lietuvoj. Mes padarome visus žemių nuosavybių raštus ir įvairius dokumentus vokiečių kalba. Sujesdome pražuvusias gimines ir jų turtą. Verčiame ir paršome laisvus giminių vokiečių ir lietuvių kalbose. Toliau gyvenanti prisijusite savo lietuviškai rašytus laiskus, o mes išversime vokiškai. Reikale vertimus patvirtiname Notaru antspaudu. Norinti išvesti ar paršyti laiskus turi prisijusti \$1.00. Jeigu norite kad jusų paliktas turtas Lietuvoj neprazūtų, tai atsibaukite tuojau. Rašydami platesnių žinių deklitę stempą atsakymui. Adresuokite:

Lithuanian-German Bureau
3149 So. Halsted Street, CHICAGO
Valandos vietos lietuviams: Paprasta vakarais nuo 6 iki 9; Subatomis nuo 2 iki 9; Nedėlionis nuo 10 iki 4 po pietų.

"Kova" Savaitinis Laikraštis

Geriausias darbo žmonių draugas ir užtėrejas. Per dešimt metų savo gyvavimo ir sunkios kovos su darbininkų prieštais dar neišžengė iš tikrojo kelio, kuris veda darbininkus prie gerovės.

"Kovos" kaina metams \$2.00

Ta patį kainą ir užrubežiuose. Pažiūrėjimui vieną numerį prisitūčiame DYKAI. Rašydami laiskus, adresuokite sekančiai:

"Kova, 229 N. 6-th St.
Philadelphia, Pa.

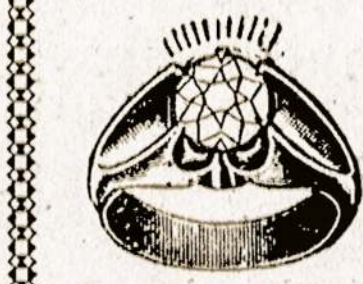
Jūs galite peržiūrėti mūsų krautuves ir apkaityti jų vertę.

Bet jūs niekuomet nerbsite, tokios augstos rūšies

parinkimą geriausių gvarantuojamų laikrodžių arba žiedų, kaip kad jau rasite pas.

H. JOFFEY, Jubilierius

4625 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Visuomet užtikime.

Didžiausia Krautuve

Lietuviška Chicagoje

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šliubinius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas ant kurių gali groti ir nemokantis visokių šokių; armonikas rusiškas ir prusines importuotas ir taip jau rusiškas balalaitas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės negu kitur. Gyvenantys už Chicagos orderius galite siųsti per laiskus.

KATALOGĄ VISIEMS DYKAI, KAS TIK PRISIŪS UŽ 2C STAMPĄ.
STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. Telephone Drover 7309

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvoj ar Amerikos daktarų. Tai vietinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių gali gauti kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisijusiu per expresą.

K. Sidlauskas
Aptiekorius ir savininkas
226 Broadway, kampas C. Street
SOUTH BOSTON, MASS.

AR SKAITAI "LAISVĘ"?

Jeigu Jūs neskaitai, tai tuojau užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažūrėjimui.

"Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išėina 2 sykių per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.

"Laisvė" telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrius dėl mokytojų.

"Laisvė" kaina tik \$2.00 metams, sei metų \$1.00. Užsienij metams 1.00.
Nelauk ilgai, nes vėliau kaina rasi bus padidinta.
Adresuok šitaip:

"LAISVE"
183 Roebing st., Brooklyn, N. Y.

P. PILĖNAS

Ingaliotas "Naujienu" administracijos.
"Naujienu" dienraščio generališkas agentas lankysis šiose apilinkėse: Grand Rapids, Detroit, Michigano valstijoj; Cleveland, Youngstown — Ohio valst. ir kitur. Jis užrašinė dienraštį ir "Nedėlios Naujienas", o taipgi ir atnaujinis prenumeratą. Taipgi rinkis apgarsinimus ir organizuos agentus platinimui "Naujienu."

Adomas Rašimas

dienraščio, "Naujienu" generališkas agentas, kuris lankose rytinėse valstijose: kaip tai New Yorko, New Jersey, Massachusetts ir Connecticut. Jis užrašinėja dienraštį ir Nedėlios "Naujienas," o taipgi atnaujina senas prenumeratas. Podraug renka apgarsinimus ir organizuoja agentus platinimui "Naujienu."
Jį igaliojo
"Naujienu" Administracija.

Soapine
Geriausias skalbimui pauderis, del visokio naminio darbo. Didelė dėžė 5c grosernėse.
TAUPYK DIDŽIUVES PAV. DEL PREMIIJŲ.
Indai ir sidabriniai daiktai, firankos, karpetos, svederiai, stalų uždangalai, lėšės, žaislės, ir viskas del vyry, moterų, vaikų ir mergaičių.
Premijos seklyčia:
941 W. Van Buren St., Chicago, Ill.

Kiekvienas turi tai žinoti!

M. G. VALASKAS
349 Kensington Ave. Chicago
SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

Aplink Karę

Tuos oficerius ir kareivius, kurie 3 kartus buvo sužeisti ar kontuzijuoti, liepta dabar nebesiusti daugiau į mušių laukus (į strojevyja rotę), nors jie ir tikty dar veikiančiom kariuomenėn. Tris kart sužeistuosius ar kontuzijuotus kareivius turės skirti į užpakalines dalis, negut jie patis panorės grįžti į priešakines pozicijas.

Išnaudo peržiūrės visus baltiliečius paskutinių 10 — 15 metų. Tam tikslui įstatai jau rengiami ir bus greit įnešti V. Dumon.

Vilniuje vokiečiai išleido sekančius parėdymus: 1, visomis pajėgomis apriboti paleistuvystės platinimąsi mieste, nes toji basiai prapilto vokiečiams miestą paėmus; 2, intaisyti vokiečių kareiviams pirtis dykai; 3, išnaikinti trijų dienų laike klajojančius šunis; 4, paleisti važinėjamą arklių tramvajų ir prižiūrėti jų švarumą; 5, užginti gatvėse pardavinėti valgomuosius daiktus; 6, uždrausti nuo 1 spalio kilnoties iš vieno butų į kitus, nes miestui trūksta liuosų darbininkų; 7, užimti valdžios naudai visus esamus mieste miltų ir bulbių sandėlius.

Generolas Renekampas, pra garšėjęs nevykusiu užpuolimu ant Karaliaučiaus, dabar atleidižiamas nuo tarnystės dėl naminių reikalų — su mundieriu ir pensija (alga) ir išvažiuojas Šveicarijon.

Vokietijos paldžia buvo paskelbusi parėdymą, kad visi Rusijos pabėgėliai iš užimtų kraštų, jei nesugrįš į savo vietas, bus apdedami štopais 15 proc. jų turtų vertės. Ant šito rusų valdžia per ispanų ir Amerikos pasiuntinius pranešė Vokietijos valdžiai, kad rusų valdžia bus priversta konfiskuoti Vokietijos pavaldinių turtus Rusijoje, kad tokiu būdu atlyginti nuostolius savo nuskriaus tiems pavaldiniams. Vokietijos valdžia liepė, kaip žinoma, nebeštopuoti Rusijos užimtų kraštų gyventojų. Užimtoje vokiečių Lenkijoje jau pradėta siuntinėti netiktai karės korespondenciją, bet ir pašalinę korespondenciją: laiška, laikraščiai.

Jeruzolimėje visi francūzų, italų, anglų ir rusų vienuolynai turkų paversti esą į arklydes. Samarijos slėnis ir Alyvų kalnas paverstas naujokams mokinties. Ant Golgotos kalno intaisyta vieta turkų kareiviams šaudyti mokinties, prižiūrint vokiečių oficeriams.

KJEVE, anot Maskvos laikraščių pranešimų, pasirodė vilkai, kuriuos karės trukšmas išbaides iš Volinijos miškų ir raišlų.

Markes, smulkiųjų pinigų vieton išleistas, finansų ministerija yra nutarus pakeisti popieriniais pinigais, tokio didumo, kaip italų liros popierpinigiai, (kiek mažesni už rublį).

PETRAPILIN atvyko 200 pabėgėlių iš Rygos. Juos siunčia toliaus į vidurines gubernijas. ("Ryg. Gar.")

RECEPTAS. Sudėk drąsą su moksliu, gerai sumiašyk, išvalyk mišinį nuo prietarų ir baimės, ir kas paliks — tai bus žmogus vertas to

PRANEŠIMAI

LIETUVIAMS IR DRAUGYSTĖMS. Gera Svetainė del mitynų, vestuvių, šėnynišių vakarų ir t.t. Taipgi užlaikome ruimus del pakeičingų ir Bufetų. Mel-džiū atsilankyti. Patarnausiu visiems ku-geriausia.

J. H. RASHINSKIS, Chicago, Ill. 733 W. 18 str.,

PRANESU GERB. visuomenė, kad aš užlaikau ekspresą. Kam reikalinga persikraustyti, atvežti anglis ar su-tekėti tam panašų patarnavimą, mel-džiū kreipties į mane.

PETRAS MICKEVICIA, Chicago, Ill. 1838 So. Halsted St. Telefonas Canal 3737

ANT RANDOS

Ant randos stuba del vienos familijos — labai geroj vietoj. Sykiu parsiduoda ir rakandai, atskirai arba už labai numazin-tą kainą. Gera proga reika-laujantiems pasinaudoti. Tu-riu išvažiuoti į kitą miestą. At-siškai pas: P. Klusas, 121 E. 104 Pl., Roseland Ill.

REIKALAVIMAI

REIKALAUJU kraučiaus gerai mokančio siuti kotus ir overkotas.

F. DEGYMAS, Chicago. 903 W. 33rd St.

REIKALAUJAME MERGINŲ kal-bančių lietuviškai, lenkiškai ir bent kiek angliskai pardavinėjimui vai-sių. Geras uždabris, nuo 5 iki 10 dol. galima uždirbti į dieną. Kreipkitės sekančiu adresu:

THE SANITAS TONIC MED. CO., 1329 — 50 Ct., Cicero, Ill.

REIKALINGAS žmogus, mokantis gerai lietuviškai rašyti. Gali būti tik-ka iš Lietuvos, jaunas ar senas vy-ras, nedaro jokio skirtingo. Ateik tuojau.

Prof. H. Libovitz, 1650 W Van Buren Str., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME vyrų prie-darbo į "scrap iron" yardą, \$2 mokesties į dieną patyruosiems darbininkams.

Feinberg and Kohn, 37th St., and Ashland Ave.

REIKALINGAS bucheris, mo-kantis darbą. Atsiškai grei-tu laiku.

1810 S. Peoria St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

PIRK PIANA ANT KALEDU Nuriu parduoti savo puikų ir ge-erą pianą už pusę pirkimo kainos. At-siškai:

PHELAN, 3902 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.

Pasinaudokite Proga

Parsiduoda pigiai grosernė, tirštai apgyventa lietuviams, vo-kiečiais ir lenkais vieta. To-del nepraleiskite progos. Par-davimo priežastis — savininkas apleidžia Chicago. Atsi-šaukite: 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Parsiduoda bucernė ir grosernė lietuvių, lenkų ir kitų tautų apgyventojų vietoj. Biznis iš-dirbtas per daug metų. Klaus-ki 1840 So. Halsted St. "Nau-jienų ofise No. 14.

PARSIDUODA groserių, saldinių ir cigarų krautuvė ir 3 kambariai. Randos \$15.00. Geras tavoras ir in-taisymas. Inrengta 3 kambariai. Parsiduoda labai pigiai. Didelė mo-kykla iš abiejų pusių. Atsiškai: 2853 Wallace St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA kostumierska krau-čių dirbtuvė (šapa), randasi ir rui-mai prie daikto gyventi. Labai gera proga del kraučiaus, mokančio ko-lų padaryti. Pardavimo priežastis — savininkas perka farmą. Parduosiu už priedinamą kainą. Atsiškai: 1202 W. Locust St., Second Floor, Des Moines, Ia

CIONAI YRA PROGA. Igyti farmą 40 akrų neišdirbtos žemės. Labai gera žemė. Farma tik 50 mylių nuo Chicago. Parsiduoda pigiai. Atsiškai:

PHELAN and WESTPHALN 38th St. and Archer Ave., Chicago.

NEPAPRASTA PROGA.

Parsiduoda pigiai lotas 25x 125 tarpe 44-tos ir 45-tos Cali-fornia Ave., prie naujos lietu-viškos bažnyčios. Vanduo, suros, side walk, visas išmo-kėla. Priežastis pardavimo — savininkas stato naują namą. Reikalingi pinigai. Atsiškai: pas Karoli J. Griškonį, 3263½ So. Halsted St. Chicago.

PARSIDUODA valgomųjų daiktų krautuvė (grosernė), lietuvių apgy-ventojų aplinkė. Kampas 29th St ir Emerald Ave.

PUSĖ DYKAI Nuo šiandien iki Naujų Metų Siutai ir Overkotai po \$10.00 kad ir iš ge-riausios materijos ant orderio. Mano darbas yra geriausias apsi-garsinimas.

L. GELEZINIS, Mgr., 4547 So. Paulina St., Chicago Tel. Drover 5669.

APLEIDŽIA miestą. Aukauja sa-vo puikius naujus rakandus už labai didelį bargeną \$150 seklyčios setas iš tikro skuros ir naujausios mados už \$35.00, taipgi puikius valgomiojo ir miegamojo kambarių rakandus. 2 didelės karpetos, taipgi ir naujas pi-anas. Parduosime už Jūsų kainas. Rakandai vartoti tikliti 6 savaites. Parduosime atskirai.

Nordin 1922 S. Kedzie Ave., Chicago.

Laiwakortes. Parduodame ir Pinigus Siunčiame

Imame atsakomybę už pinigus, paimtus siuntimui.

Reikalingas popieras parupina-me. Viską atliekame greitai, mandagiai ir sąžiningai.

Priimame pinigų taupinimui Central Manuf. District Bank 1112 W. 35th Str., Chicago, Ill. VALSTYBINIS BANKAS Kapitalas ir pervišis \$300,000.00 Kreipkitės raštu ar ypatiskai. Visokias informacijas maloniai suteikiame.

A. PETRATIS, Lietuvių Skyr. Vedėjas Banks atdaras Subatomis iki 9 val. vakare. Šiaip iki 4 po piet.

VALAU ir PROSINU vyriškus ir moteriškus drabužius. Už išvalymą ir suprosinimą — 80c už elg. Vien nuprosinimas eilės — 30c. Pasiuvu naują už \$7.00.

J. A. JACIKAS, Chicago. 3317 Auburn Ave.

Mokykla Angliškos Kalbos

ROSELANDE Mokydamiesi šioj mokykloj, suėdysite pinigų ir laiką. Musų mokinimo syste-ma yra naujausia ir labai pasėkminga. Čia išmoksite anglų kalbos greitiau negu kur kitus. Pradėkite mokintis tuojau, nesigailėsite. Mokykla atdara kas vaka-ras iki 10:30 val. Nedėdieniais nuo 10 iki 2 po pietų.

11045 Michigan Ave., Roseland, Ill.

Ar Reikalauji Pinigų?

Mes tau juos parupsiname. Reikalauji pinigų apmokėjimui nuosim-čių ant mortgičių arba duoklių, reiklau-ji gatavų apmokėjimų kontraktų parda-vimo ar pirkimo, kreipkies į mus. Mes paskolinsime tau ant lengvų išmokėjimų skaitydami 5 nuosimti.

B. STEIN & CO. Mortgage Bankieriai Kamb. 812 36 S. State st., kamp. Monroe.

NUO BLOGO MĀTYMO.

Blogi galvos skausmai, Blogas skaitymas, Blogas siuvimas, Bus sulaikyti per gerai pritaikytus akinis gero specialisto, kuris turi kelis metus patyrimo, už žemas kai-nas.

S. GINSBURG 2038 S. Halsted St., netoli 21-os gatv.

Auksoorius

"Eleg." laikrodžiai, deimantai, 14 kt. šliubiniai žiedai. Eikite pas se-miausių jubilierių ant Halsted gatvės — virš 20 metų. Puikios dovanos duodamos su kiekvienu šliubiniu žie-du. Geriausia laikrodžių, ainių ir jubilierių suteisimo krautuvė.

S. GINSBURG, 2038 S. Halsted St., netoli 21st gatvės.

NUO 1 d. Lapkr. (Nov.) atidaro pir-nuos klesos BUFETA, kuriame pasi-davins visokie geriniai buteliai, ga-lionais ir baksais žemiausiomis kaino-mis. Kreipkitės po numeriu: 3156 WALLACE ST. Chicago.

Skolina Pinigus

Skolintu pinigus ant antro mortgičio ant jūsų nuosavybės. Kokį nors su-nų nuo \$100 ir augščiau išmokėsite mažų mėnesinių mokesčių. Mokė-site tik mažiausią nuosimtį Chicagoj.

Julius L. Marks

79 W. Monroe gatvė, kampas Clark gat., kambarys 603. Telephone Ran-dolph 4200.

Skolina Pinigus

Paskolintu jums pinigus ant antro mor-tgičio ant Jūsų nuosavybės. Mes skaitom 6-tą nuosimtį ir Jūs galite išmokėti kas mėnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmo-kežimui mokesčių arba nuosimtį už sa-vo savastį, arba jeigu nori išmokėti savo pirmą mortgį; jeigu perki arba mainai savo savastį ir reikalauji pinigų užbaigi-mui savo kontraktą, kreipkis į mus.

LOUIS STERN and COMPANY Mortgage Bankieriai 5 N. LA SALLE GATVĖ

Kampas Madison ir La Salle gatvių. Kambarys 909. Telefonas Main 4845

MOKYKIS BARBERYSTES.

Praktiški Nuroymai. Išmokynimas \$25.00. Inrankiai duodami.

Tri—City Barber College, 606 W. Madison St. arbas 19 State St., Chicago, Ill.

ISSIMOKYK BARBERYSTES AMATO. Svarus ir lengvas darbas laukia jus. Tikrai reikalaujama geros praktikos. Jūs galite užsidirbti pinigų ir tuo pat laiku iš-mokti amato. Vedėjas, A. Witkowski, 1253 Madison St. Weeden's Barber School, 1253 Madison st.

TEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA 3106 So. Halsted St. Chicago. Čia gali išmokti angliskai. Reikalaujama Aprašymo

MUSŲ metodą išmokinsime Jūs an-glų kalbą labai trumpame laike, Jūsų name arba klesose dienomis bei vakarais. Rašyk patikslinim. Dovanai merican School of Languages 1731 W. 18th St., 1741 W. 47th St. CHICAGO, ILL.

NOVAK & Co. SPECIALI BARGENAI

2 pagyvenimų medinė stuba, \$1900. Renda \$24 per mėnesį. 2 pagyvenimų medinė stuba ir beismantas, renda \$24 per mėnesį. Ka-na \$2400.

Nauja 4 kambarių stubelė, cimentinis beismantas, kainą \$2500.

Nauja 4 kambarių stubelė ant kuolų ir 2 lotai, \$1300.

Murinis namas, štoras ir pagyvenimai ant 119 gatvės. \$4000. Lengvi iš-mokėjimai ant visų viršmėnų praparčių.

Mes taipgi turime daug farmų ant pardavimo arba išmainymo ant pra-porėjų Chicagoj. Mes užlaikome 3 ofisus ir esame prisirengę padaryti visoki legaliską arba real estate darbą ir gvarantuojame visas popieras kurios pereina per mus. Duokite mums progą ir persitikrinkite, kad mes galim gerai prižiūrėti visoki real estate pagal Jūsų užsąnėdžimus.

711 W. 120 St., 69 W. Washington, 10758 Michigan av. Phone West Pullman 89

Tel Yards 4658

The Bridgeport Electric Co.

Atlieka visus Elektrikos darbus atsakančiai ir pigiai Turi 2 štorus 1-na ant 3212 So. Halsted St. Chicagoje 2-ra 1614 W. 47-tos gat., kuriuose parduoda elektrikines ir gazines lampas ir t.t. Kviečia Visus Atsilankyto.

ALFONSAS BARTKUS Savininkas

Tel. Drover 7169.

Steponas Markunas

Budavoju murinius ir medinius namus. Taisan senus, Hipito "konkritu" fundamentus ir sildvokus. Viesu prie namų darbus at-lieku pagal savininko reikalavimą. Dabar talkas apmilyti, jei kas nori budavoti, patmū gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE. CHICAGO, ILL.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Persikelė gyventi naujan butan 3323 SO. HALSTED STREET 3 RD. FLOOR. Meldžiū dabar savo klientų visokiais teismo ir teistų reikalais kreiptis į mane pažymėtu žemiau laiku sekamais adresais

Is ryto "Naujienu" Ofise Dieną mieste Vakare namie 1840 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST. 3323 S. HALSTED ST. Telephone Canal 1506 Room 1122 Unity Bldg. Tel. Central 4411 Telephone Drover 1310

Jus pažinsite vertę ir žemas kainas

Kuomet pirsite mūsų A R B A T A Kavos, Sviestą ir Kiaušinius

Labai gera kava už svarą 25c

Specialė premijos kava svaras 29c

Puodukas torielkai-tės D Y K A I

Kitos kavos, už tais žemą kainą kaip 15c už svarą

Geriausie kiaušiniai, puikiausia arbata

Geriausias tikrai ty-ras sviestas ne Oleomargarina

Norint persitikrinti, pamėginkite mūsų tyrą sviestą

RELIABLE TEA CO.

4752 S. Ashland Ave. - 9124 Commercial Ave.

